
LLETRES DEL MÓN

INSTITUT MANUEL SALES I FERRÉ NÚM. 30

Institut Manuel Sales i Ferré

LLETRES del MÓN

JUNY DE 2022

PARLA EL DIRECTOR

3

PASSIÓ PER LA NATURA

5

RACÓ CIENTÍFIC

11

PER DESCOBRIR

14

RACÓ ARTÍSTIC

15

RACÓ LITERARI

21

RACÓ EMOCIONAL

26

VIVÈNCIES

28

ADOLESCENTS

34

ELS ESPORTS

37

PCEE

41

ESCOLA VERDA

45

L'INSTITUT DIA A DIA

51

SABIES QUE...

83

PASSATEMPS

84

REDACCIÓ

87

PARLA EL DIRECTOR

RICARD REVERTER FORCADELL

NOUS CURRÍCULUMS, NOVES OPORTUNITATS

Acabem el curs 2021/22. Ha estat un curs complicat com l'anterior, a causa de la pandèmia, però finalment sembla que veiem la llum al final del túnel i podrem recuperar una certa normalitat. El curs també ha comptat amb l'anunci de diversos canvis en l'organització del calendari escolar i dels currículums.

Els alumnes que el curs vinent faran 1r o 3r d'ESO i 1r de Batxillerat seran els primers a seguir una nova llei educativa (l'anomenada LOMLOE) que implicarà importants canvis en l'estructura horària - sobretot al batxillerat - i en les metodologies i les matèries que s'impartiran.

A l'ESO es consolida el model d'aprenentatge competencial i inclusiu, així com un sistema d'avaluació més centrat en el procés formatiu i l'evolució de cada alumne. Es pretén que l'alumne demostrï que és capaç d'aplicar en situacions o problemes reals tot allò que va aprenent i no tant que memoritzi conceptes i dades que no sap per a què serveixen. És un repte que el nostre centre va assumir ja fa més de cinc cursos, incorporant noves maneres d'aplicar la pràctica docent com l'aprenentatge basat en projectes, el treball en equip, el plurilingüisme o la docència compartida entre dos professors a la mateixa aula.

Com s'ha dit, els canvis arriben també al batxillerat. L'esperit de la nova llei també aposta per un sistema d'aprenentatge més competencial i menys memorístic, assumint reptes que caldrà resoldre aplicant els coneixements assolits en exemples quotidians. Això tindrà una repercussió evident sobre les proves d'accés a la universitat (PAU) que s'estan revisant i també canviaran l'any 2024. Al mateix temps, s'ha ampliat l'oferta de matèries que l'alumne pot escollir amb un canvi horari en algunes franges. Cada alumne podrà, per tant, configurar millor el seu currículum segons els propis interessos i les seves expectatives futures.

Estem, doncs, a les portes d'aquest canvi educatiu que cal veure com una nova oportunitat per millorar la qualitat educativa del nostre país, per formar futurs professionals més competents i millor adaptats a les demandes de la societat del segle XXI.

Ens retrobarem a les aules el dia 7 de setembre, un altre canvi del Departament d'Educació no exempt de controvèrsia. Que passeu un bon estiu i gaudiu d'un descans ben merescut.

FELINS

Per Bryan Gallardo 3C

Els felins són mamífers carnívors. Es tracta d'un grup d'animals més reconeguts com a caçadors dins del regne animal. Són sigil·losos, ràpids i encertats. Dels trenta-vuit felins que hi ha al món, trenta-un són de talla reduïda.

El puma, agressiu i perillós

El primer felí és un similar al lleopard de les neus. Va ser descobert gràcies al fòssil trobat al

El felí més perillós és el tigre bengalí. És un dels animals més coneguts.

El lleó africà és un dels felins més perillosos que existeix al planeta.

ANIMALS DE RAMAT

Martí Cámara 3C i Andrea Vericat 3A

Avui parlarem sobre els animals de ramat, i sobre la ramaderia típica i autòctona de la zona. Els principals ramats del territori d'Uldecona en concret i de tota la zona de les Terres de l'Ebre són els següents: ovelles, bous braus, cavalls, cabres i ases. En aquesta zona, la ramaderia extensiva sempre ha sigut la més practicada en diferència.

Vaques de la ramaderia Fernando Mansilla pasturant.

En què consisteix la ramaderia extensiva?

Aquests animals, durant la nit, estan dins d'estables o de granges, però de dia surten a pasturar a la muntanya, a terrenys sembrats o amb herba. És important portar una vara de fusta o ferro i un o dos bons gossos per a poder tenir un millor control del ramat. És important saber que no es fa un mal ús de la vara, ja que si es colpeja a l'animal amb molta força poden fer-se ferides que es poden infectar, o en casos extrems, arribar a trencar-los un os. Els animals estan lliures i tranquils. Aquests animals en cap moment pateixen cap abús, ni maltractament animal, perquè està demostrat que la felicitat de l'animal afecta el seu comportament, i al sabor de la seva carn. Les ovelles pasturen per a poder tenir corders i matar-los quan fan uns certs quilograms, el mateix passa amb les cabres. Hi ha dos tipus de bous, uns braus i els altres de carn; per aquestes terres, el més típic són els braus, en ramaderia com les de Fernando Mansilla situada al Montsià, a la muntanya d'Ulldecona. Els ases i els cavalls, actualment, es tenen per lleure realment, perquè ni els cavalls ni els ases s'utilitzen per a treballar les terres.

En què consisteix la ramaderia intensiva?

Encara que no és molt típic a la zona és bastant comú tenir granges. Aquest tipus de ramaderia s'anomena intensiva. És intensiva perquè es crien i es venen una gran quantitat d'animals criats en un espai molt reduït, i amb molt poca llibertat. Només mengen pinsos, que es compren en grans quantitats. No han de menjar només cereals o herba, perquè no engreixen suficient. Volen que els animals creixin molt més ràpid del que ho haurien de fer. Per exemple, a les granges de pollastres entren aquests animals quan són pollets de molt pocs dies, i en quaranta dies s'engreixen perquè se'ls emporti un camió i els porti a l'escorxador.

Les granges que hi ha a la zona són les de porcs, les de pollastres, i les de gall dindi. Cada cop n'hi ha menys perquè hi ha molta gent que es jubila, i a banda d'això els preus del pinso augmenten i els preus de la carn disminueixen, això fa que sigui insostenible tenir una granja. Per exemple, cada camió de pinso a una granja de porcs fa un any valia 7.500 €, però actualment val 9.500 €; de mitjana una granja que no sigui molt gran cada mes compra de tres a quatre camions de pinso.

Vaca Faraona N° 34 G. 7, de color marró clar. FM

Vaca Capitana N° 17 G. 0, de color pinta, en blanc i marró. FM

COOPERATIVA AGRÍCOLA D'ULLDECONA

Martí Cámara 3C

La cooperativa o més coneguda com a sindicat agrícola d'Uldecona compta, actualment, amb un edifici que s'utilitza com a botiga, on pots comprar aliments com a un supermercat normal i a més a més, ven productes de proximitat; i ferramentes i productes fitosanitaris que serveixen per a controlar les plagues i fer un bon manteniment dels camps d'Uldecona. D'una banda, es pot aconseguir pinso -per a poder alimentar els nostres animals- i planter -per a l'horta-. D'una altra banda, ven animals com conills, gallines, galls, galls d'indi, perdius, guatlles... Aquesta cooperativa ha perdut molt de poder dintre de les cooperatives de tota Catalunya, ja que abans hi havia diversos molins, en alguns es trencava blat de moro, o es feia farina d'aquest mateix cereal. També es feia l'oli i el vi, i després s'envasava per a la seva posterior distribució. Actualment, és un lloc poc puixant, perquè ha perdut part del seu poder econòmic a causa de les maltes gestions: es van regalar terrenys, o es van vendre molts barats, fins al punt que molts dels socis van haver de posar molts diners, quan dic molts diners em refereixo a, fins a cent milions de pessetes. Aquesta situació tan insostenible, ha acabat amb la venda de la cooperativa a l'ajuntament d'Uldecona.

Cooperativa agrícola d'Uldecona

SECTOR CINEGÈTIC AGRÍCOLA I RAMADER

Àngel Juan 3rC

El passat 20 de març es va organitzar a Madrid una manifestació en defensa de l'agricultura, la ramaderia i la caça, a la qual van assistir un total d'unes 400.000 persones d'arreu del país. No es va detectar cap incident durant la concentració, però el trànsit es va veure afectat per la multitud de masses.

Manifestació a Madrid el 20 de març de 2022

La concentració va ser creada pel moviment 20M Rural, amb la col·laboració de la Reial Federació Espanyola de Caça, l'Aliança Rural, Cooperatives Agro-alimentàries d'Espanya o la FENACORE (Federació Nacional de Comunitats de Regants), entre d'altres.

El nostre manifest en defensa del món rural s'expressa de la següent manera:

- Demanem una regularització envers el preu de mercat i del preu de venda al pagès.
- Demanem una baixada del preu dels carburants i productes fitosanitaris.
- Demanem la suspensió de compra de productes a països estrangers, i el foment de la compra de producte local.
- Demanem protecció per als joves que es veuen obligats a marxar a les grans ciutats per la poca oferta de treball en nuclis de perill en despoblació.

DONES CIENTÍFIQUES

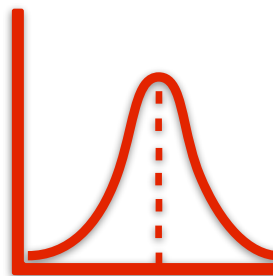
Youcef Djemmah 3C

Des del Taller Científic m'han animat per a endinsar-me en el món de la ciència i investigar totes les aportacions fetes per les científiques no tan conegudes però que han aportat el seu òbol a la ciència.

Sonia Fernández-Vidal

És una científica i escriptora catalana que va nèixer el 8 de març de 1978. És doctora en Òptica i Informació Quàntica per la Universitat Autònoma de Barcelona. Va contribuir l'any 2003, a través del CERN, en el projecte LHC, que tracta sobre el Gran Col·lisionador d'Hadrons, el qual s'utilitza per separar les partícules en el món nuclear.

JOCELYN BELL

Jocelyn Bell és una astrofísica reconeguda per descobrir el primer radio senyal d'un púlsar amb el seu tutor de tesi. El Nobel només li'l van entregar al seu tutor.

Posteriorment, ha rebut molts reconeixements.

Carolina Henriette Mac Gillavry

Química i cristal·lògrafa; és coneguda pels seus descobriments en l'ús de la difracció en la cristal·lografia. També va desenvolupar investigacions de difraccions electromagnètiques.

LA CIÈNCIA A TRAVÉS DEL CINEMA

Nina Goncear 3 d'ESO C

Radioactive

Aquesta pel·lícula intenta ensenyar com era la vida de Marie Curie en el món de la ciència; com va investigar al voltant de la radioactivitat i els experiments que va realitzar. Una bona pel·lícula per a entendre millor els perills de la radioactivitat i la vida d'una gran científica.

Don't look up

Estàs interessat o interessada en el tema de la NASA? O en els planetes en general? Aquesta pel·lícula t'interessarà bastant, ja que conta com un cometa està a punt de caure a la Terra i els protagonistes estan intentant fer el possible perquè no caiga, ja que destruiria el planeta completament.

IO

Sam Walden, una jove científica, s'aferra a viure a la Terra i es nega a anar-se'n, com la resta d'humans, a IO, una colònia espacial provisional. I com Mikah, un home que ha aconseguit sobreviure a la Terra durant tot aquest temps, intenta ajudar-la a arribar a la colònia quan ella...

T'ha agradat aquest mini resum sobre la pel·lícula Io? Si és així, queda recomanada!

VIATJAR

Chiscau, un lloc per descobrir

Per Antonio Negrea 3B

És una petita població que es localitza a l'oest de Romania. Té vora vuit-cents habitants. A Chiscau, hi viu poca gent, però és molt bonic; és un poble menut on hi ha botigues amb productes tradicionals. Un dels llocs més interessants és l'antiga cova d'ossos.

Pestera Ursilor

En aquesta cova hi ha multitud de fòssils d'ossos que vivien allà dins de les coves fa molt de temps; a part dels fòssils d'ossos, també hi ha ossos "dissecats" com es pot apreciar a la imatge.

Si alguna vegada vols visitar aquest lloc, has d'entrar abrigat perquè si no patiràs fred.

Pastravarie

A part de la cova dels ossos, també està el que en romanès es diu "Pastravarie" que és un lloc on creixen peixos que tenen un gust molt bo.

TOT UN ART!

Per Mariam el Hankouri i Antonio Negrea de 3r d'ESO B

EDGAR és un alumne de 3r d'ESO. Practica esport des de ben menut i sent vertadera passió pel patinatge artístic. La tutora Rosa Bort l'ha animat per actuar al nostre institut.

ANTONIO. Des de quan portes fent patinatge?

EDGAR. Des de 4t de primària.

ANTONIO. Per què vas escollir aquest esport?

EDGAR. Perquè em van explicar en què consistia el patinatge, em va agradar i em vaig apuntar.

ANTONIO. Et vas inspirar en alguna persona per a fer patinatge?

EDGAR. Sí, en Javier Fernández.

ANTONIO. Com d'important és per a tu fer patinatge?

EDGAR. És la meua vida.

ANTONIO. T'agradaria tenir algun futur amb ell?

EDGAR. Sí, ho tinc bastant plantejat.

ANTONIO. Tens alguna competició prevista?

EDGAR. Sí, a l'abril i uns jocs escolars que també són a l'abril.

Racó artístic

Edgar a les pistes de l'INS Manuel Sales i Ferré

ANTONIO. Què fas abans de cada competició?

EDGAR. Més que res estirar, pegar cinc voltes a la pista, em poso els patins i practique el ball.

ANTONIO. Tens cap amulet de la sort?

EDGAR. Sí, un collar de quars blanc.

ANTONIO. Quantes hores a la setmana entrenes?

EDGAR. Aproximadament unes nou hores i mitja.

ANTONIO. Quina va ser la pitjor caiguda que vas tenir en una competició?

EDGAR. Un doble toc, que és que poso el peu davant, després el passo darrere i pego dues voltes a l'aire.

ANTONIO. Et sols caure molt als entrenaments?

EDGAR. Sí, si prove un moviment nou, sí.

ANTONIO. Moltes gràcies.

TENDÈNCIES MUSICALS

per Kevin Costinean i Aritz García de 3rB

ELS MILLORS! MÚSICA EN CATALÀ.

Oques Grasses

Oques Grasses és un grup de música en català format el 2010 a Osona. El seu estil musical és variat, però s'enquadra especialment en el pop. Als Premis Enderrock el grup va ser guardonat amb millor disc de pop-rock (2017) i com a millor artista (després de 2019).

Pepet i Marieta és un grup format per músics de banda i banda del riu Sénia. A partir de fer la cançó «La via», i abans d'aquesta, «La mani», escrita pel montsianenc i cap del grup, Josep Bordes, el grup va anant agafant cada cop més fama de la que ja tenia. A 2014, la cançó «Corre l'estiu», va ser la cançó d'estiu de TV3 i Catalunya Ràdio.

Pepet i Marieta

Txarango

Txarango és un grup de música format a la ciutat catalana de Girona el 2007. La banda està integrada per l'Alguer Miquel, el Sisco Romero, el Sergi Carbonell Hipi, el Joaquim Canals, l'Àlex Colinas, el Pau Puig, l'Iván López, el Jairo Rodríguez i el Jordi Barnola.

Manel és un grup de música de Barcelona. Les seves cançons barregen el pop amb música folklòrica. Segons alguns crítics tenen elements en comú amb altres artistes de llengua catalana com Jaume Sis, Pau Riba, Antònia Font i amb altres d'internacionals com Beirut o Suffian Stevens.

Manel

ENDERROCK 2022

Enderrock és una revista publicada mensualment en català, que des de 1993 està especialitzada en la difusió del pop-rock realitzat en llengua catalana arreu dels Països Catalans.

Des de 2001, el grup Enderrock coorganitza el concurs Sona9. També entreguen anualment els premis Enderrock, amb una gala on intervenen diversos dels premiats.

Els tres finalistes del premi Enderrock 2022:

Oques Grasses

Zoo

Sara Roy

La gala de la 24a edició dels Premis de la Música Catalana es va celebrar el dijous 3 de març a l'Auditori de Girona. Enderrock s'emetrà en directe i per primera vegada en vídeo en temps real com s'anomena en anglès « streaming » a través dels canals de TV3, la Xarxa i iCat. En aquest acte, es premiaran els millors artistes -millors grups de música- escollits pel públic.

Grafitis

Per Eva Sanahuja 3rC

Tots hauríem de conèixer els grafitis. Per a qui no ho sap o qui vol més informació, els grafitis són una forma d'art de carrer, sovint art urbà. És un missatge escrit o una imatge pintada, o una barreja d'ambdues, generalment emprant pots de pintura amb aerosol i sobre un lloc visible pels vianants, com ara parets, tanques, portes, persianes, monuments, edificis mig enrunats, etc. Són utilitzats per tota la població per expressar les seves idees.

A l'escola Ramón y Cajal. Elena Maseras primera dona en estudiar medicina a la UB

Al centre d'Ulldecona, a la Plaça de la Diputació coneguda per La bàscula.

L'inventor del grafit, com es coneix actualment, és Josef Kyselak. Tanmateix, Taki -un adolescent grec- va ser el primer a fer un grafit a la ciutat de Nova York. Aquest acte simbolitza el naixement del moviment. Normalment, els grafitis avui en dia els fan a les parets, edificis, als trens, a les vies del tren, o també es poden fer per crear figures. Com per exemple, si a la paret hi ha un forat, podem fer uns ulls perquè siga una cara.

Els grafitis es fan amb esprai i perquè quede més bonic usen subratllats. La gent que es dedica a fer grafitis sol fer servir la mascareta per qüestions de salut, ja que com és pintura no és recomanable olorar-ne molta quantitat.

Racó artístic

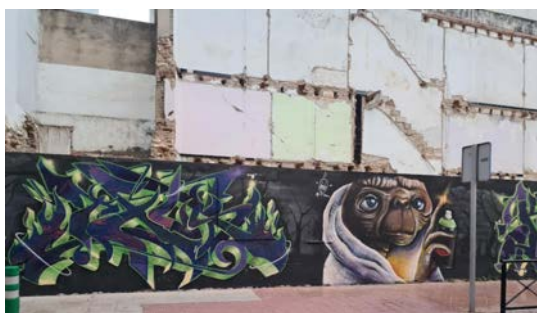
Grafitis ben a prop

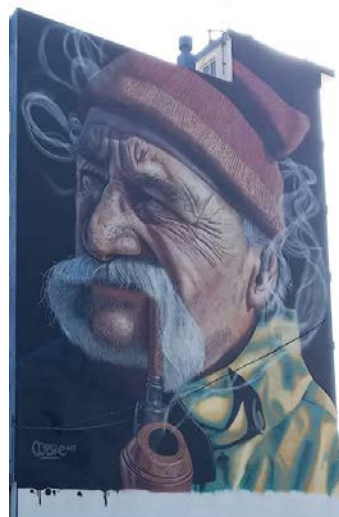
Grafit del Chile. Vinaròs

Edifici. Vinaròs

Carrer del Molí. Vinaròs

**Avinguda del Marquès.
Benicarló**

**Avinguda Jacinto
Benavente. Benicarló**

Passeig José Febrer. Benicarló

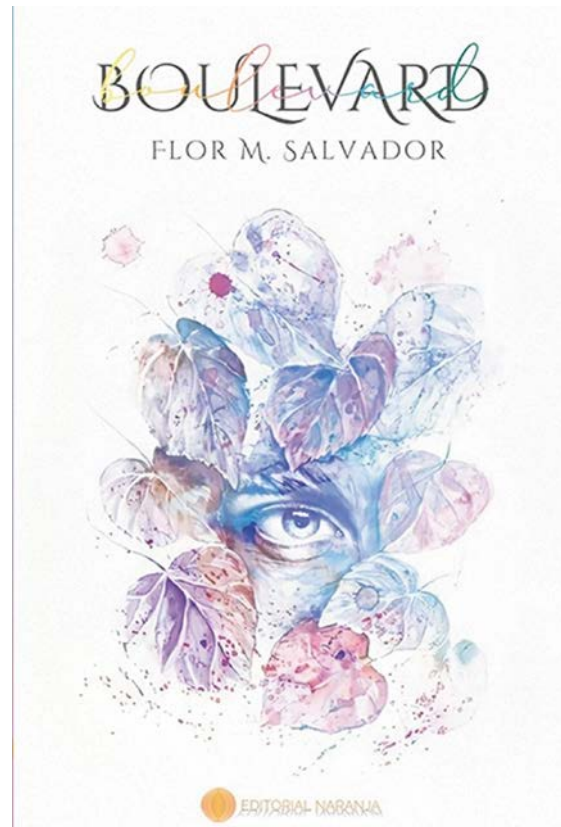
RESSENYA LITERÀRIA

Hiba Ousidi 3rB

«BOULEVARD » Flor M.
Salvador

Boulevard és un llibre juvenil escrit per Flor M. Salvador, una autora mexicana que va esdevenir molt popular quan va publicar el seu llibre *Boulevard* en la plataforma de Wattpad . Wattpad, molt coneguda pels adolescents, és una plataforma de narració social on els usuaris es connecten amb els seus escriptors, llegeixen i escriuen històries. L'any 2020 l'escriptora van publicar el llibre en físic en l'editorial Naranja.

Boulevard va començar com una fanficcio de Luke Hemming, un cantant molt popular, i va acabar en format novel·la.

El llibre ens explica la història de Hasley Weigel, una noia de disset anys amb una vida normal. La seva vida canviarà per complet quan conegui a Luke Howland, un noi molt tancat del que tots s'allunyen i el qual utilitza substàncies tòxiques com una constant a la seva rutina diària.

En un primer moment, la relació és una mica complicada, però més aviat s'apropen. Luke hi trobarà alguna cosa més que una amiga, una persona de qui rebre suport i que farà renàixer aquella esperança que havia perdut des de feia molt de temps.

PREMIS LITERARIS D'ANGLÈS

Giulia Denisa Negrea i Irune Torrent 3rC

El passat 1 d'abril, vam saber els guanyadors del concurs literari en anglès que es va realitzar a les aules de 2n A i 2n B. L'alumnat, va deixar solta la seva imaginació i va crear històries en anglès relacionades amb crims. A l'aula de 2n A, Ivan Zsupun Estrella va resultar guanyador amb la història "A Famous Murder". El seu company Pol López Salas va guanyar el segon premi amb la seva creació anomenada "A Bad Escape". A 2n B Ruth Llagostera Pla va guanyar el primer premi amb el relat "A Family Murder", i la seva amiga i companya de classe Izaskun Vizcarro García va aconseguir el segon premi amb "Out With Friends".

Hem preguntat als guanyadors i guanyadores del concurs quina ha sigut la font d'inspiració. A 2n A ens han comentat que tot el que han relatat va sortir de la seva ment, i que realment no es van inspirar en res més que la seva imaginació. En canvi, les guanyadores de 2n B asseguren que el que han escrit és el resultat de la inspiració que van tenir després de veure juntes una pel·lícula.

Pol López i Ivan Zsupun de 2n A

Izaskun Vizcarro i Ruth Llagostera de 2n B

1st Prize Ivan Zsupun Estrella - A Famous Murder

Last week, on 11th March, in La Florida (L'hospitalet de Llobregat) near Barcelona, Ivan was walking to meet Pedro Almodovar. He was going to discuss his new film when suddenly a man with a knife attacked him from behind. Pedro Almodovar saw this man from his black Mercedes car.

He got out of his car while the criminal was running away. Pedro ran to Ivan to help him but he was dead. A minute later, Pedro saw a necklace lying on the ground, near Ivan.

Then, the police investigated the murdered. They found Mario's fingerprints on the necklace. It was the evidence they needed to arrest Mario Casas, also a famous actor.

Mario was very angry and jealous that Ivan was going to be in the new film. He went to court and it took two weeks for the judge to send him to prison for life.

2nd Prize Pol López Salas – A Bad Escape

Yesterday, a minute after leaving work, an accident happened on the street. Exactly on the bank, there was a robbery. Police officers were looking for these criminals for a long time, they knew who they were thanks to the evidences and fingerprints.

The next day, while a boy was going to work, police officers were waiting to arrest the thieves.

Then, suddenly, the thieves came out and grabbed the boy but, one of the thieves remembered that that boy (a long time ago he saw him on TV) was the amazing Dwayne Johnson, and they released him with a lot of fear...

The Rock did one of his tricks from when he was a wrestler. Few years later, they met Dwayne again and apologized for the mistake they had made so they stopped committing crimes.

1st Prize Ruth Llagoster Pla: A Family Murder

We didn't find a normal present under the Christmas tree on December 24th. There was a corpse under the tree. My cousin yelled when she saw him. A minute later, we were silent and we sat down at the table to investigate. While we were discussing it, my aunt and my cousin got up to go to the bathroom. Suddenly, we heard the sound of a gun. We all got up and saw my cousin's corpse on the floor, that was the evidence, the killer was my aunt. Then, after looking for her, it was when we talked to the police. The next day, the police called my mother to tell her that my aunt had gone to prison.

2nd Prize Izaskun Vizcarro García – Out With Friends

It all started when three children were going to leave the house for a walk. But suddenly, one of them began to feel very bad and returned home. The other children continued with the afternoon but suddenly they heard people screaming, scared, they went to the place of the scream.

They found his friend being killed by his father and brother with a knife saying that the poison they put in the food had not worked.

They tried to escape but their friend's brother pulled out a gun and killed them both and that's how the three friends ended up dismembered in a well. And after this the father and brother were discovered by a detective, they were taken to jail.

AUTORES I WATTPAD

Per Ursula Duarte 3rB

Actualment, hi ha una gran quantitat de joves que llegeixen obres de diversos gèneres. Però, quin és el millor gènere per als adolescents? Aquí parlarem d'algunes autores que escriuen llibres que us poden interessar i que us enganxaran de debò.

Flor M.Salvador

És l'autora del llibre que hem ressenyat abans. Va nèixer el 25 de desembre de 1998. No va ser coneguda fins que va entrar a una plataforma anomenada Wattpad sota el pseudònim d'Ekilorhe.

Flor M. Salvador

Va estudiar medicina a la Universitat Autònoma del Carmen, però des de ben petita havia sentit una gran passió per les lletres i els llibres.

Va escriure per primera vegada l'any 2014. Quasi tots els llibres que escrivia eren gèneres d'amor juvenil i drama. La primera novel·la de l'autora s'anomena Boulevard -aquest llibre està recomanat per a majors de tretze anys- i va ser un èxit; abans de ser publicada en paper va ser escrita a la plataforma Wattpad.

Alice Kellen

Alice Kellen és una autora valenciana coneguda pels seus llibres juvenils caracteritzats per estar carregats de romanç.

En algunes entrevistes, ha comentat que intenta plasmar els personatges ficticis, les idees i les emocions en les seves històries; també ha confessat que llegeix moltíssim per a recol·lectar idees per als seus llibres.

Entre les seves moltes obres es troben *Nosotros en la luna*, *El día que dejó de nevar en Alaska* i la trilogia formada per *Todo lo que nunca fuimos* y *Todo lo que somos juntos*.

Racó emocional

OFICIS: PSICÒLOGA

Per Mariam El Hankouri 3 d'ESOB

La psicologia és la ciència que estudia la conducta humana i els processos mentals. Actualment, hi ha una gran quantitat d'adolescents que pateixen trastorns mentals. Per a resoldre aquests tipus de problemes, et poden ajudar professionals amb estudis de psicologia.

Psicòlegs clínics: tracten psicopatologies que van des de crisi a curt termini a dificultats que duren més temps.

Psicoterapeutes: segueixen un model d'intervenció clínica que ofereix suport psicològic i una sèrie de tècniques per a millorar la qualitat de vida dels pacients.

Psicòlegs educatius: se centren en els processos implicats en l'aprenentatge dels individus i en els rols que exerceixen els actors de l'àmbit educatiu, així com en l'entorn on es produeix aquest aprenentatge.

Psicòlegs del desenvolupament: són iguals que els educatius, però la psicologia del desenvolupament no només inclou els nens o adolescents en el camp d'estudi i aplicació, sinó que també inclou la vellesa.

Psicòlegs experimentals: fan proves i experiments per obtenir nous coneixements sobre diferents aspectes o fenòmens psicològics.

Psicòlegs socials: estudien i treballen la conducta humana i els factors psicològics que afecten l'entorn social, comunitari o grupal.

Neuropsicòlegs: professional dedicat a la neuropsicologia.

Psicòlegs organitzacionals i del treball: apliquen mètodes i principis psicològics a l'entorn laboral. Treballen als departaments de selecció de personal, formació, salut laboral o desenvolupament.

Psicòlegs forenses i de criminalística: apliquen principis psicològics als aspectes legals. La seva experiència és essencial al jutjat. Per exemple, poden ajudar el jutge a decidir quin pare s'ha de quedar amb la custòdia d'un fill o filla, en aportar informació útil o avaluar la competència mental d'un acusat durant un judici.

Psicòlegs esportius: no són coneguts, es dubta de la importància dels factors psicològics en el rendiment esportiu. Els psicòlegs esportius treballen amb els esportistes, amb l'entrenador, amb l'equip i amb tota l'organització per maximitzar el potencial d'equip o esportista.

Sexòlegs: són professionals especialitzats a diagnosticar i tractar els trastorns psicològics que afecten les relacions íntimes dels individus, com ara, la disfunció erèctil o l'ejaculació precoç.

EL VIATGE

per Hiba Ousidi 3B i Mamadu Embalo Balde PFI Auxiliar de Construcció

L'alumna Hiba Ousidi de 3r d'ESO B ha entrevistat l'alumne Mamadu Embalo del PFI. Aquest li ha relatat quina ha sigut la seua vivència. Només amb setze va iniciar un viatge cap a Europa fins a arribar a Uldecona. Reproduïm en primera persona com va ser la seua experiència.

Vaig decidir deixar el meu hàbitat, Guinea-Bissau, perquè la meua família no tenia recursos per a poder sobreviure. El meu pare i germà estaven en males condicions mèdiques per això vaig decidir vindre a Espanya, per a donar suport a la meua família i per a millorar econòmicament. Volia aconseguir diners per a ajudar a la família. Vaig anar al Senegal i em vaig quedar uns tres mesos aproximadament, ja que hi havia molt de treball. La gent del Senegal era molt amable. Gràcies a aquesta gent vaig obtenir un treball a la construcció; tot era diferent de com ho fem aquí, els materials d'obra, la manera de treballar, etc. Per a continuar en el relat, vaig marxar del Senegal a Mali. Vaig arribar a la capital, a Bamako i em vaig quedar durant dos dies. Vaig tindre dificultats perquè em demanaven molts de diners per passar la frontera. Al final, ho vaig aconseguir, vaig creuar i vaig estar durant una setmana al desert sense aigua ni menjar. Viatjava amb un tot terreny sense sostre, a més es va trencar. Un altre tot terreny que venia darrere, ens va ajudar. En el trajecte, lamentablement, una dona va morir durant el camí. Van ser moments molts durs.

Després d'abandonar el desert, vaig seguir aquesta ruta interminable fins arribar al poble on visc actualment: Ulldecona.

Algèria → Marroc → Oujda → Rabat → Blaia → Fuerteventura → Tenerife → Madrid (amb avió) → Àvila → Barcelona → Ulldecona.

Mamadu ens ha suggerit afegir la fotografia d'Amílcar Cabral, anomenat també Abel Djassi. Enginyer agrícola, escriptor i activista polític guineà, màxim dirigent de la revolució independentista de la Guinea Portuguesa.

El pensament polític de Cabral i el seu rol en l'alliberament de les dues colònies està inclòs a la pel·lícula *Sans Soleil* del francès [Chris Marker](#). També apareix en el documental portuguès *Amílcar Cabral* (2000).

Tomba de la dona d'Amílcar que es troba a la població d'on és originari Mamadu.

ULLDECONA: TEMPS DIFÍCILS

Àngel Juan Cabús 3r C

He decidit parlar d'aquest tema perquè és part de la història del meu poble

Les fonts que he utilitzat són els llibres

-*Ulldecona: Història i territori*. Coordinat per Ferran Grau Verge

-*Ulldecona*, de Ferran Grau Verge

Podem trobar aquests llibres a la Biblioteca Popular d'Ulldecona

Durant la Guerra Civil de 1936, de tota Ulldecona i pel que fa a morts lluny del front: 24 persones de dretes, i 21 d'esquerres moriren víctimes de la repressió. Els principals líders polítics a nivell local van ser capturats per l'exèrcit franquista, i van ser portats a la platja de l'Arrabassada (Tarragona), on van ser afusellats. L'exèrcit revoltat va ocupar Ulldecona el 15 d'abril de 1938, després de bombardejar el poble i el molí d'oli. També es va situar aquí provisionalment la *Jefatura Provincial de Tarragona*.

Per aquesta població, van passar importants càrrecs franquistes, i la Legió Còndor, l'aviació alemanya. A la guerra, li seguiria una postguerra dura marcada per l'estraperlo i el racionament. La gelada del 56 també va enfonsar l'economia local, i moltes persones van haver de marxar del poble. Més endavant, consolidada la dictadura, el consistori franquista va formar gestions i treballs sobretot en obres d'infraestructura, com la cooperativa, l'institut, el sindicat, el poliesportiu, claveguerams, aigües, etc.

Les escoles municipals, d'època republicana, ocupades per la Legió Còndor durant la Guerra Civil

20 de novembre de 1938, inauguració de la plaça commemorativa a José A. Primo de Rivera, a l'església, on hi apareix Franco

La guerra civil a Uldecona (1936-1939)

Andrea Vericat de 3r d'ESO C

He decidit parlar d'aquest tema perquè és part de la meua història familiar. Les fonts que he usat han estat els testimonis dels meus iaies que tenen, un dia com avui, noranta anys.

Els meus iaies recorden que en temps de guerra tenien quatre i cinc anys. Ma iaia vivia a una petita caseta de camp feta de pedra, amb unes altres vint persones, baix del Castell. La gent marxava lluny del Castell, ja que les bombes les tiraven des de la fortalesa i els soldats passaven per allà. Tanmateix, ells hi van anar, perquè de la mateixa temor que tenien no van pensar si anar a un costat o l'altre sinó que l'únic que volien era sortir del poble. La meua iaia i la seua mare marxaren del poble en direcció cap allí carregades amb el matalàs del llit. Mentre marxaven van passar per un reguer, la mare de la meua iaia va sentir que queia una bomba i va posar a ma iaia dins del reguer, va posar el matalàs damunt d'ella i la mare damunt del matalàs perquè a ella no li passes res.

A la caseta aquesta de família de la meua iaia sols hi havia ella, la seua mare i una tia que es deia Lola, i la iaia de ma iaia Pili; al pare de ma iaia Pili, se'l van emportar els soldats, per a lluitar. Una nit des de dins de la caseta van sentir que hi havia algú per fora i perquè no digués res estaven tots callats a dintre. Van tocar a la porta dient si poden obrir. La mare de Pili, va dir que si no deien qui era no obria la porta. Va respondre que era Joaquim, el pare de la iaia. Li van obrir i allí, la dona d'ell, li va curar els peus, ja que els portava tots en llagues, perquè havien vingut en sabates militars des de Gandesa fins a Uldecona caminant. Tan sols van poder estar tres dies, perquè els soldats els van trobar i van haver de marxar. Les paraules de la meua iaia són: "Aquell moment, va ser l'últim que vaig vore a mon pare".

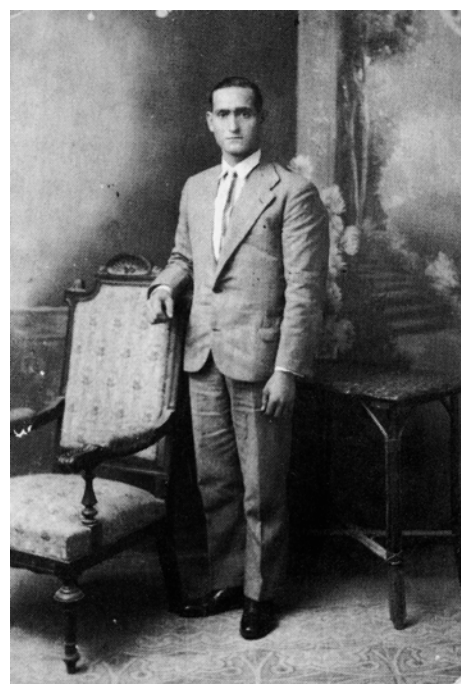

Vivències

Una d'aquelles nits la mare de ma iaia va quedar embarassada. Ell va marxar, però ella va manar que li escriguessen una carta i li l'enviaren, perquè s'assabentés que era pare. Ens explicà, un home que va lluitar amb ell, que encara era viu, a ma iaia i a Manuela, que se'n recorda, que estaven amagats a un lloc, diu que recorda que ell va rebre la carta i estava assabentat que era pare, però va sortir d'allà on estava i li va explotar una bomba davant mateix i el va matar. Aquest home que era amic de Joaquim, encara guardava un tros de camisa d'ell, que no li van voler donar a la dona, perquè aquell tros de camisa se n'aniria amb ell. Ma iaia quan es va assabentar que el seu pare era mort, ja tenia divuit anys.

De la postguerra, ella recorda que es va passar molta gana, menjaven pa i un trosset molt petit de xocolata, menjaven moltes ollades de sémola en caldo i pa sec.

Mon iaio recorda com a anècdota que davant de casa d'ell va caure una bomba, aproximadament a dos metres de casa seua. Diu que de l'impacte de la bomba va fer un clot molt gran. Ells van tornar de la casa de camp a veure la casa del poble com estava; la porta de casa que donava al carrer de l'impacte estava a mitja casa cap a dins. Recorden que quan van pujar les escales, quan anaven per la tercera escala, van sentir « cloc-cloc »: el rellotge del menjador que encara anava.

Joaquim Forcadell, rebesavi d'Andrea

Adolescents

COM GAUDIR D'UNA VIDA SANA?

Per Júlia Ortí Reverté de 3r d'ESO C

- Cal beure aproximadament 2 litres d'aigua cada dia i no ingerir refrescs (Fanta, Coca-Cola, etc.)

- Menja greixos sols si són bons. Com menys sal o sucre poses al menjar millor.

- Evita comprar menjar precuinat i fes-lo a casa.

- També s'ha de menjar fruita, de 3 a 5 racions al dia, i hortalisses.

Adolescents

*NO SAPS QUÈ MEJAR PER DESDIJUNAR?
JO T'AJUDO!!*

Làctics: com la llet, el formatge fresc o curat.

Cereals: preferiblement integrals

ALIMENT'S NECESSARIS EN UNA BONA ALIMENTACIÓ

CONEIX EL CREDA

Per Neo Barrios de 3rC

Després de dos anys que no s'organitzava una excursió del CREDA, ens vam retrobar tots els alumnes a l'estació de tren de l'Hospitalet de l'Infant.

En arribar, vam esmorzar tots junts i van pujar a uns autobusos que ens portaven a la Masia de Castelló. Allí, ens van explicar el que faríem.

Primer, participariem en una gimcana en grups de cinc persones. Després de la gimcana vam dinar tots junts a una sala que hi havia, i en acabar, vam fer una sèrie de jocs.

En un primer moment, vam jugar als Micados: havíem de treure un pal sense que els altres pals es moguessen i el pal com més color tingués més puntuació. Després, vam fer el joc de la corda xics contra xiques i més tard es van voler unir els/les logopedes.

Un cop acabades les activitats, vam anar tots als busos, cap a l'estació de tren i allí vam esperar que passés el tren per tornar cap a casa.

TROBADA D'ALUMNES SORDS
(CREDA TARRAGONA I TERRES DE L'EBRE)

2 de juny del 2022

Masia de Castelló (Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant)

Alumnes de P3 a 4t d'ESO

ACTIVITATS:

- Visita animals de granja
- Escape Room exterior
- Cucanyes i jocs tradicionals

ACTIVAT
CLASSES DINÀMIQUES
plus que tout

FÓRMULA 1

per **Lluc Sanz Chillida de 3r d'ESO B**

La Fórmula 1 és la disciplina d'automobilisme més prestigiosa de la Fédération Internationale de l'Automobile, entitat encarregada de l'automobilisme mundial.

Jamie Laura Chadwick

Jamie Laura Chadwick és una pilot de carreres britànica que competeix a les sèries Extreme E i W. Va guanyar el campionat de la Sèrie W el 2019 i el 2021, i és pilot de desenvolupament per a l'equip Williams de Fórmula 1.99

El pilot de Fórmula 1 Max Verstappen va aconseguir el dia 16 de desembre 2021 el trofeu de campió mundial de Fórmula 1 en la gala de lliurament de premis de la FIA (Federació Internacional d'Automobilisme). El pilot Lewis Hamilton no va assistir a la gala perquè els dos pilots són rivals.

Max Verstappen

ULLDECONA FUTBOL CLUB

per **Roland Telechi de 3r d'ESOC**

Aquest club es va fundar l'any 1915 a Ulldecona, per fer referència a l'esport rei. Hi ha dos clubs a Ulldecona:

-Un seria l'escola base, on entrenen els xiquets i adolescents. Comencen pels patufets, després segueix els prebenjamins, benjamins,, alevins, infantils, cadet i juvenil.

-Al Club de Futbol Ulldecona, juguen després d'acabar l'etapa base.

A continuació he fet unes preguntes a un exentrenador del Club: Josep Rafel Reverté Vidal.

1. Quan vas començar a entrenar? La temporada 2009-2010 a l'Infantil d'Ulldecona.

2. És diferent entrenar que jugar? És molt diferent, ja que jugant pots aportar coses directament dins del terreny de joc i, en canvi, com a entrenador aportes coses als jugadors i aquests són els que aporten les coses dins del camp.

3. Quina diferència hi ha entre el futbol d'abans i el d'avui en dia? El futbol d'abans és molt diferent de l'actual; els jugadors estaven més preparats físicament sense tanta part tàctica. Actualment, el jugador té més coneixements tècnics, tàctics i físics. I també és important, ja que avui en dia els camps de futbol en les categories d'aficionats quasi tots són de gespa artificial, i tothom juga en les mateixes condicions. Abans molts camps de futbol eren de terra o gespa natural, i segons la temporada de l'any, el terreny de joc estava en unes condicions ambientals o unes altres.

4. Cobrava per entrenar? Cobrava un preu simbòlic per entrenar, ja que aquella temporada no tenia la titulació acadèmica corresponent, però ara tinc el títol d'entrenador nacional de futbol (Tècnic Superior d'esport en la modalitat de Futbol).

5. Amb quines categories entrenaves? La temporada 2009-10 a la categoria Infantil del CF. Ulldecona, i

J. Rafel Reverté va jugar diverses temporades en CF d'Ulldecona

FUTBOL CLUB BARCELONA, TOT UN REFERENT

per **Nicuser Romaniuc 3ESOC**

La secció esportiva de futbol sala del Futbol Club Barcelona, va ser creada l'any 1978. La temporada 2005/2006, va assolir l'ascens a la Divisió d'Honor, i des d'aleshores s'ha convertit en un equip de referència en les competicions d'aquest esport. Juguen a l'estadi Palau Blaugrana -amb una capacitat de 7.585- i l'entrenador del conjunt és Jesús Velasco.

L'equip està creat per vint-i-un jugadors: Àlex Lluch Romeu-Dídac Plana Oltra-Óscar Dírul-Miquel Feixas De Jesús-André Henriques Nunes Coelho-Daniel Fernández Garcia-Mario López Zurita-Carlos Ortiz Jiménez-Bernat Povill Cerderia-Sergio Lozano Martínez-Adolfo Fernández Díaz-Dyego Henrique Zuffo-Marcenio Ribeiro da Silva-Matheus Rodriguez César da Silva-Albert Ortas Net-Víctor Pérez Morales-Jorge Carrasco García-Leandro Rodrigues Bernardes-Carlos Vagner Gularte Filho-Nicolás Marrón Bleda-Jean Pierre Guisel Costa.

CLUB JOVENTUT D'ULLDECONA DE TENNIS TAULA

Per Neo Barrios de 3r d'ESO C

Entrenador i coordinador del Club: Nando Sorli

El Club Joventut Ulldecona de Tennis Taula va començar el camí fent extraescolars per als nens i nenes de l'escola i de l'institut. L'any 1993 van crear el Club i es van federar. El Club té tres equips federats i un de Lleure. Els equips federats juguen la Lliga provincial de Tarragona, que es divideix en 5 divisions: Tercera Provincial B, Tercera Provincial, Segona Provincial i Primera Provincial. L'equip "C" està a Tercera Provincial, l'equip "B" està a Segona Provincial i l'equip "A" està a Primera Provincial, a un pas de jugar a Preferent després de set anys. Actualment, hi ha 25 jugadors/es al Club 22 federats i 3 que no estan federats però que juguen al Lleure que és una "lliga" organitzada per: CJ Ulldecona, CTT Vinaròs, Bamesad de Vinaròs i el CTT Futur Benicarló.

Bones notícies! L'equip de Segona potser que pugue a Primera per primera vegada en la història del Club. ENHORABONA!!

EL PLA CATALÀ DE L'ESPORT A L'ESCOLA

VOLUNTARIAT

per Francisco León

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Manuel Sales i Ferré

En finalitzar cada curs escolar cal fer la memòria prescriptiva per copsar com s'ha portat a terme tota la programació establerta a l'inici del mateix. En aquest sentit dir que l'aspecte més destacat ha estat la tornada a la «normalitat» després de gairebé dos anys d'aturada per la COVID 19, tot i que durant els mesos de gener i febrer encara vam patir alguna que altra restricció.

En línies generals, la majoria de les activitats programades s'han pogut desenvolupar com estava previst, tant durant els patis (competicions de futbol, bàsquet, volei...) com per les tardes dels dimarts i divendres i en caps de setmana (sortides al medi natural). Esmentar també que s'han recuperat les col·laboracions amb entitats locals i programes per a joves, com s'havia fet en anys anteriors. Així, s'han fet excursions i activitats esportives de manera conjunta amb l'organització del programa PARLEM-NE, Fundació Diagrama, Kilian Minguet Team, Club Joventut secció Tennis Taula, Club Twirling La Vie d'Ulldecona i Club Twirling Ulldecona, sempre amb el recolzament de l'Ajuntament del nostre poble.

A destacar, per altra banda, la posada en marxa altre cop del programa FITJOVE, que havia estat aturat pels motius ja coneguts i que acull un nombre destacat de l'alumnat del nostre centre i del poble, en general, facilitant la pràctica esportiva al pavelló municipal.

Pel que respecta a xifres de participació podem afirmar que el 47% del total de l'alumnat de l'institut ha estat implicat en les activitats programades, ja sigui com a participants o bé desenvolupant tasques de voluntariat. I és precisament en aquest darrer aspecte, el del VOLUNTARIAT, on les col·laboracions dels nostres joves han destacat de manera significativa aquest curs.

Als «tradicionals» voluntariats que any rere any es porten a terme : -ajudants de monitors/es a les Escoles Esportives municipals; - Parc de Nadal ; - Casal d'estiu Cuca-Esports, durant el curs 2021-22, els nostres voluntaris/es (molts d'elles i ells amb una formació reconeguda com a dinamitzadors/es i gestors/es de petites entitats esportives, a partir de cursos organitzats per l'entitat JODIC - joves dirigents de Catalunya- al Complex Educatiu de Tarragona , des del curs 2006-07 fins a l'actualitat 124 alumnes del nostre institut ja han assistit) han «exportat» la seva tasca col·laborativa més enllà dels límits locals. A continuació es detallen les accions més significatives:

- 27 de novembre de 2021. Jornada de promoció d'esports adaptats. Amposta.
- 02 i 03 d'abril de 2022. Mitja marató de Barcelona.
- 07 i 08 de maig de 2022. Marató de Barcelona.
- 12 de maig de 2022. 9ª Diada poliesportiva de centres de Secundària. 1º d'ESO. Amposta.
- 10,11 i 12 de juny de 2022. Copa UNIQ. Futbol. Andorra la Vella.

Voluntaris i voluntàries, amb gran esperit de superació i de responsabilitat, atès que calen hores de dedicació; d'estar fora de casa...però amb la gratificació d'aprendre de les experiències viscudes, de fer moltes amistats....i és que l'esport afavoreix de manera evident la formació integral dels i les adolescents.

Per finalitzar, i com sempre us dic, no em cansaré mai de repetir-ho: feu de l'activitat física un hàbit en les vostres vides, en el vostre dia a dia. El vostre cos i la vostra ment us ho agrairan. L'estiu és un moment immillorable per «enganxar-se» a la pràctica de l'exercici físic!

Cordialment,

Francisco León Floro
Coordinador del PCEE a l'institut

Juny de 2022.

EL PLA CATALÀ DE L'ESPORT A L'ESCOLA

ACTES

per Francisco León

Competicions pati. Febrer de 2022

Competicions pati. Maig-juny de 2022

Sortida al Castell. 15 de febrer de 2022. Amb Parlem-ne i Kilian Minguet team

Sortida Serra Grossa conjuntament amb el Programa Parlem-ne. 19 d'abril de 2022

Voluntariat Mitja marató Barcelona. 2 i 3 d'abril de 2022

Voluntariat marató Barcelona. 7 i 8 de maig de 2022

Diada poliesportiva Amposta. 12 de maig de 2022

Cloenda PCEE 2021-2022. 10 de Juny de 2022

Copa UNIQ. Futbol. Andorra la Vella. Juny de 2022

ESCOLA VERDA

Projecte BOSC i sostenibilitat

Per Neus Torta

Durant aquest curs, l'alumnat de 4t d'ESO de l'Optativa de Biologia i Geologia han participat en el projecte BOSC i sostenibilitat. Aquesta activitat està organitzada per L'EXPLORATORI dels Recursos de la Natura, un Grup de Recerca de la UPC, amb col·laboració de l'Ajuntament de Berga i que té com a objectiu:

- Alfabetitzar, des del punt de vista científicotècnic, el professorat i l'alumnat de Secundària.
- Encaixar l'oferta i la demanda de professionals en l'àmbit científicotecnològic.
- Respondre a l'augment de l'interès del jovent en les matèries STEAM
- Dinamitzar un territori ric en recursos naturals i descentralitzar el coneixement.

El projecte que han participat els i les alumnes té com a finalitat donar a conèixer els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 relacionats amb els serveis del bosc.

Com ho han fet? mitjançant uns dossiers i unes activitats per a l'estudi de:

- La qualitat i el consum de l'aigua (el bosc i l'aigua)
- La qualitat de l'aire i les emissions de CO₂ (el bosc i l'aire)
- L'arbrat (el bosc i la ciutat)
- La gestió forestal i la sostenibilitat (gestió sostenible)

Per a fer aquestes activitats, l'alumnat ha utilitzat diferents recursos de visualització i d'edició de mapes, índex de qualitat de l'aigua i aire... que ens faciliten els estaments públics o diferents ONG encarades al medi ambient.

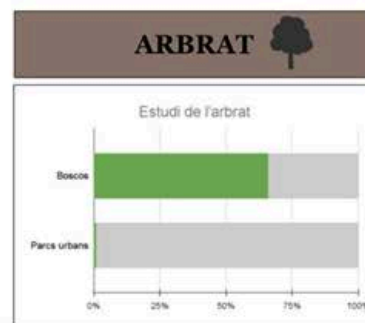
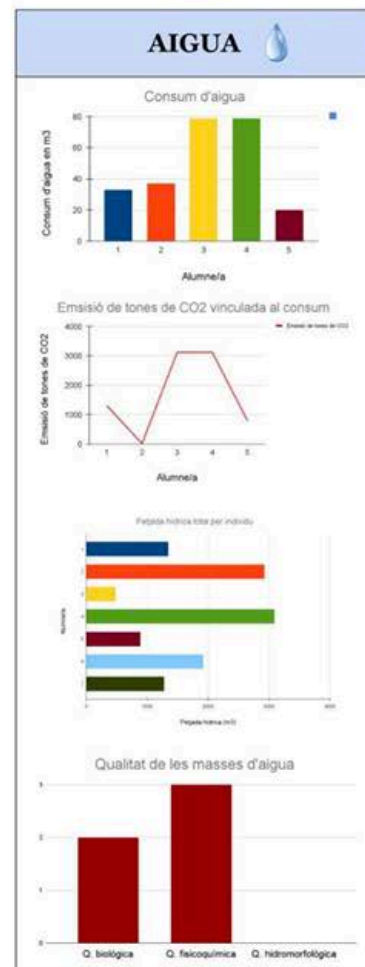
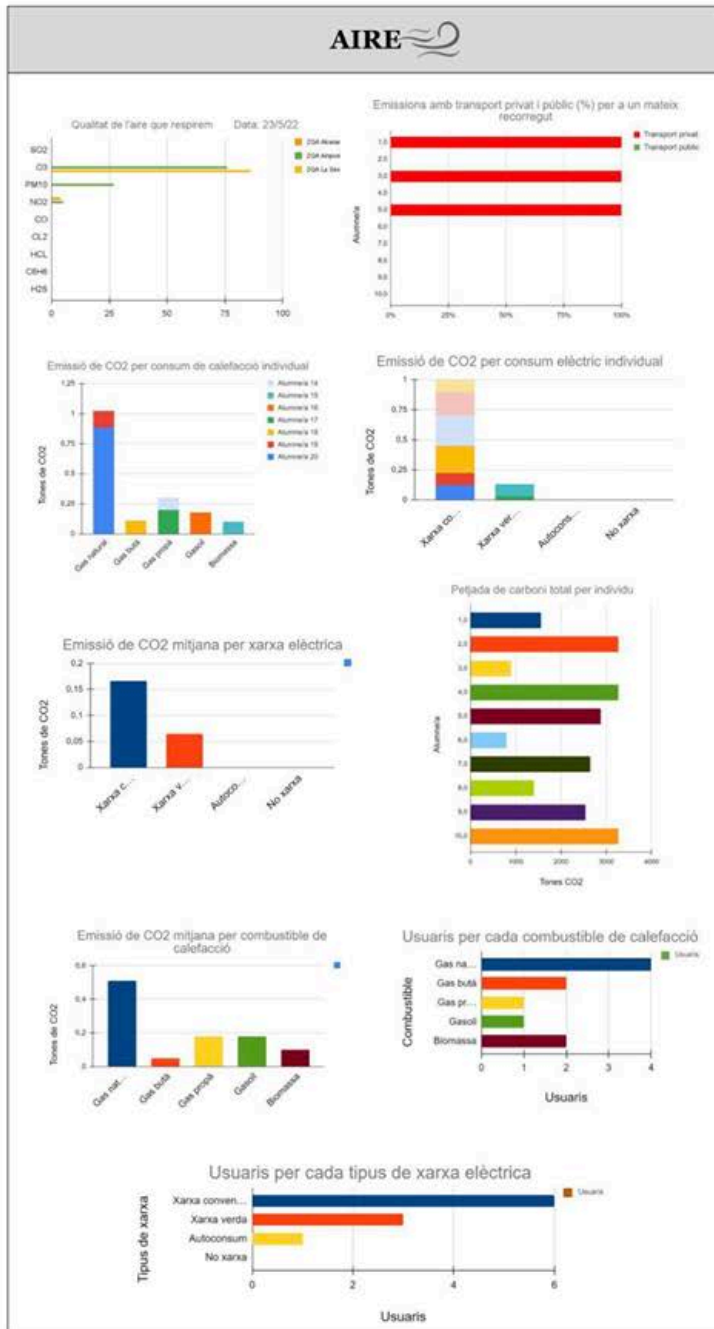
A partir de les activitats executades s'han extret les dades i s'ha construït un pòster on podem veure els consums d'aigua, electricitat, gas natural, gasoil... i emissions de CO₂, petjada ecològica, petjada hídrica...

Neus amb l'alumnat de l'Optativa de Biologia i Geologia

PROJECTE BOSC I SOSTENIBILITAT

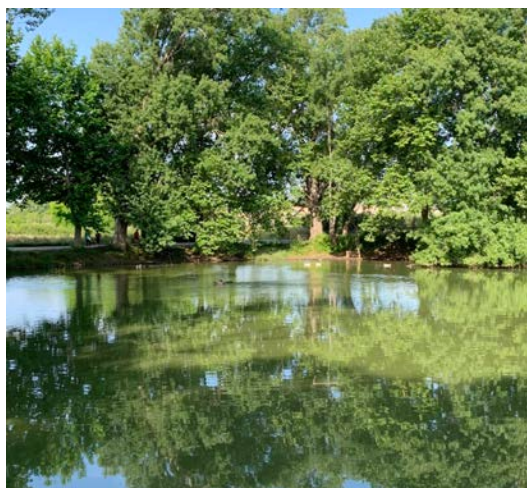

ESCOLA VERDA

CUSTÒDIA DEL TERRITORI

Per Eva Sanahuana de 3r d'ESO C

En aquesta sortida, vam anar tot 3r d'ESO. L'activitat consistia en millorar l'entorn. Vam fer fotografies dels paisatges i dels animals que hi havia. Vam sortir a les 9:30h i vam arribar més o menys a les 10h. Vam durar una hora, la majoria fent fotos. Quan vam arribar, vam fer un formulari per a saber el que havíem vist.

**Sortida a la bassa del Montsià
dins de Custòdia del Territori**

Alumnat gaudint del passeig

Els/les protagonistes de l'entorn

Locus amoenus?

PROJECTE CUSTÒDIA

1 ESO CURS 2021/22

Fauna 🐦

Tortugues

Ànecs

Flora 🌿

Trèvol

Morera

Junc

Esbarzer

Invasores 🌿

Tortuga de Florida

Mancances 🚫

MANQUEN PAPERERES, BANCS

Hi havia molta vegetació

Falten més tipus d'arbres

L'aigua està bruta

No hi ha cap font

Manca de manteniment

Manquen papereres

Les tanques de fusta són molt fràgils

Hi ha pocs animals

Hi ha CONTAMINACIÓ

Hi ha brossa

Propostes d'accions ↙

Senyals

Pagina web

Mapes

Cartells informatius

Multes i vigilància

Codis QR

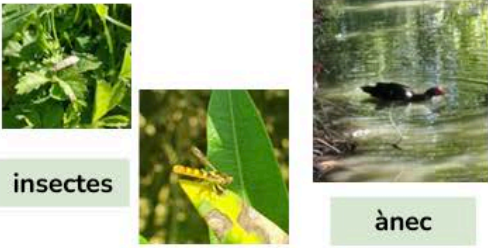
Més inversió per donar importància al lloc

PROJECTE CUSTÒDIA

2 ESO CURS 2021/22

Fauna 🐦

insectes

ànec

Caus/amagatalls/nius 🏠

niu

Flora 🌿

rosella

plataners

llicsó

Invasores 🐢

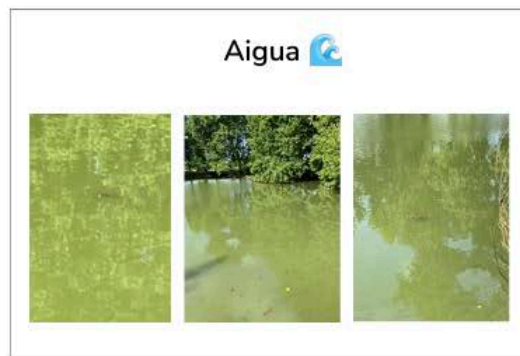
tortuga de florida

Propostes d'accions ↙

PROJECTE CUSTÒDIA

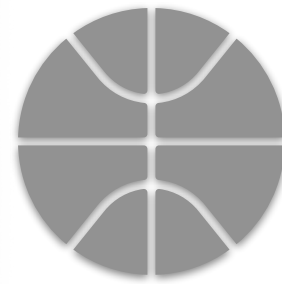
3 ESO CURS 2021/22

ESPORTS PARALÍMPICS

Per Lluç Sanz Chillida 3r d'ESO B

Aquesta activitat ha estat coordinada per l'alumnat de **4t d'ESO**. L'objectiu era experimentar el joc paralímpic. Juguen a jocs habituals però amb una dificultat afegida. L'alumnat participa en proves com per exemple, llançament de disc amb el braç més maldestre, parar la pilota amb els ulls tancats, passar-se una pilota amb picarols, etc. Activitat impartida per la professora **Laura Campins**.

L'institut dia a dia

DESCONNECTEM A LA NATURA!

Per Àngel Juan i Iruñe Torrent 3rC

SORTIDA VIA VERDA

Entrevista a Marta Nadal, Núria Viola, Alan Bel, Aleix Arnau i Àngel Queral

Avui dia 3 de maig fem una entrevista sobre la Via Verda als nois i noies de 1r de Batxillerat. Aquesta sortida va comptar amb uns 17 o 18 alumnes. A continuació, ens explicaran un poc per quins llocs van passar, on van dormir, les experiències que van tenir, etc.

ÀNGEL. Per quins llocs vau passar?

MARTA. Vam passar per la Fontcalda, Xerta, Benifallet, Vallderoures, Matarranya, Horta de St. Joan, Prat de Compte, Cretes, Bot, Arnes, Valdeltormo i l'ermita de Santa Bàrbara.

IRUNE. On us vau quedar a passar les nits?

ALAN. Als Olivers, un alberg a Horta de St. Joan.

ÀNGEL. Quines experiències vau tenir?

MARTA. Bones experiències, però ens vam fatigar molt. Vam conèixer nous territoris i quan ens vam banyar a Fontcalda va ser molt divertit.

ÀNGEL. Quants quilòmetres vau recórrer?

MARTA. 50 km cada dia, i a vegades, alguns companys van fer 30 km més.

IRUNE. Vau tenir temps lliure per a voltar?

ALAN. Sí, a les tardes podíem fer el que volíem.

ÀNGEL. Sobre quina hora paràveu d'anar amb bici?

ALAN. Arribàvem a Horta cap a les 17:00 o 18:00.

IRUNE. Vau ser molts alumnes?

MARTA. No, uns 17 o 18 alumnes.

ÀNGEL. Quants diners us vau gastar?

MARTA. Ens vam gastar 90€ més algunes despeses als bars i les botigues del poble.

IRUNE. La roba us la van deixar o us la vau comprar?

ALEIX: Ens la vam comprar nosaltres.

ÀNGEL. On vau començar el trajecte i on el vau acabar?

NÚRIA. Vam anar fins a Roquetes amb cotxe, i des d'allí fins a Horta vam anar amb bicicleta i a la tornada el mateix.

IRUNE. A quina hora sortíeu de matí amb la bicicleta i a quina hora descansàveu?

NÚRIA. A les 8.30 esmorzàvem, i al cap de poc arrancàvem i anàvem fem parades de reagrupament, arribàvem al voltant de les 5 de la tarda a l'alberg.

ÀNGEL: On dinàveu i sopàveu?

ÀNGEL Q: Dinàvem pel trajecte i sopàvem a l'alberg.

ÀNGEL. Us portaven la maleta als allotjaments?

ALEIX. Sí, teníem una furgoneta que ens va transportar les maletes fins a l'alberg.

IRUNE. Alguna anècdota per a contar?

NÚRIA. Un alumne va caure, ens vam banyar a Fontcalda i a dos companys se'ls va punxar la roda.

IRUNE. Com era el clima? Us va fer bon temps?

ALEIX. El primer i el segon dia núvol, però la temperatura era bona per anar amb bici. L'últim dia va fer molt de sol i molta calor.

ÀNGEL. Quin és el lloc que més us va agradar?

NÚRIA. Tot va ser molt bonic i vam veure paisatges naturals. La Fontcalda creiem que va ser el millor lloc de tots.

Jan i Paco amb l'alumnat de 1r Batxillerat

L'institut dia a dia

UNA EXPERIÈNCIA ÚNICA

L'alumnat de 3r d'ESO hem anat quatre dies a Andorra a esquiar

Ens ho vam passar d'allò més bé! A les 8:15 del matí anàvem a esmorzar. A les 9:00 sortíem de l'hotel cap a les pistes d'esquí. Quan hi arribàvem, ens posàvem les botes d'esquiar i agafàvem els esquís i els pals i ens n'anàvem a buscar el nostre monitor o monitora. Quan els trobàvem, fèiem dues hores amb ell o ella fins a les 12:00 del migdia. Després dinàvem. Després de dinar, esperàvem una estona i a les 14:00 començàvem de nou amb el monitor o monitora fins a les 15:00. En acabar les classes, a les 15:00, ens deixaven fins a les 16:30 temps lliure pels voltants; és a dir, cada persona es tirava per la pista que volia. A les 16:30 ens reuníem tots de nou per a baixar de les pistes i anar a l'hotel, però abans ens canviàvem les botes i ens posàvem les nostres sabates.

En arribar a l'hotel, cada persona anava a la seva habitació i es feia una dutxa i després ens deixaven anar a pegar una volta pel poble on estàvem, la Maçana. Un altre dia vam anar a Andorra, al centre, a comprar detalls per als familiars o per a nosaltres.

+ MÉS SORTIDES

**Viatge a Sagunt en
l'optativa de Llatí**

Jaciment Romà

L'institut dia a dia

MONTSERRAT

Per Júlia Ortí 3r C

El dia 16 de maig de 2022 l'alumnat de Religió, Aula d'Acollida i Aula Oberta van anar d'excursió a Montserrat. Però, no tots no van fer el mateix!

Una part de l'alumnat de Religió va visitar la Basílica i va escoltar el cor de Montserrat, una de les millors corals! Després d'escoltar-la va anar a dinar i va caminar per la part de dalt d'aquesta construcció. Van veure la mare de déu de Montserrat i també la Basílica des de dalt. I la resta d'alumnat van fer una caminada per veure el poble de Montserrat.

Orgue de la Basílica

D'AVENTURA PER MONTSERRAT

Per Lamiae Hcini 2n B

El passat 16 de maig l'alumnat de l'Aula d'Acollida i el voluntariat va anar d'excursió a Montserrat on va observar i admirar la bellesa d'aquell paratge natural.

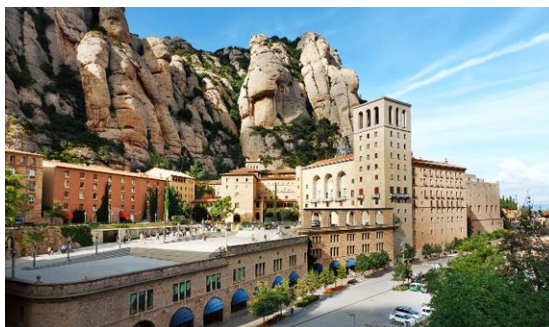
Al voltant de les 11:15 del matí, després de dues hores i mitja de viatge, van arribar a Montserrat. Després d'esmorzar, van caminar fins al monestir i van pujar al funicular de Sant Joan on, mentre ascendien pel pendent de la muntanya, admiraven les espectaculars vistes.

Seguidament, van pujar per la ruta de senderisme, que és l'itinerari del Monestir i que va d'aquest edifici al cim de Sant Jeroni. Van trigar uns cinquanta minuts aproximadament. En acabar la ruta, van parar durant una hora i mitja. Després, van continuar per la ruta de les Ermites i les vistes de la vall eren espectaculars.

En acabar de dinar, van començar a baixar progressivament cap al monestir. En arribar a baix, van descansar i van fer fotografies, van pujar a l'autobús i van caure *rendits* per culpa del cansament.

L'itinerari

Montserrat

ÈXIT TOTAL A LA CURSA DE MUNTANYA

El dijous 7 d'abril de 2022, l'alumnat de 3r d'ESO i 4t d'ESO - 51 xiques i 60 xics- a més del voluntariat -professorat i alumnat- va participar en una cursa per la muntanya pels voltants del castell d'Ulldecona.

Van fer un **recorregut de 6,43 km i 190m de desnivell** positiu. La cursa era circular, és a dir, començava i acabava al mateix lloc. La ruta estava senyalitzada i és d'un nivell intermedi. Alguns professors participaren i altres controlaven l'organització i estaven perquè ningú es perdés.

Els quatre guanyadors de 3r d'ESO i 4t d'ESO de la modalitat masculina i femenina van ser els que veieu a la fotografia de dalt al costat del professorat.

Recorregut de la cursa

L'alumnat: Júlia Parra,
Marc Córdoba, Blai
Callarisa, Júlia Muñoz

El professorat: Laura
Campins i Jan Esteller

L'institut dia a dia

L'alumnat de 4t d'ESO de l'optativa de Llatí ha dut a terme aquest projecte. Es tracta d'un blog en què treballen diversos aspectes de la vida quotidiana de l'antiguitat, com ara, les festes, la higiene, la cuina, els gremis, els jocs, etc. Es fan passar per tres amics adolescents de l'Antiga Roma que vivien a la capital de la Hispània Tarraconense: Tàrraco.

LILIUS

«L'altre dia vaig conèixer a un músic mentre em dirigia cap al teatre de Tàrraco. Si no ho recordo malament, es deia Marcus. Ens vam fer amics. Aprofitant que ell era músic li vaig preguntar com aprenia a tocar i a fer música. Marcus em va explicar que els músics s'aplegaven en gremis on, sempre envoltats de festa i vivint de forma bohèmia, s'inspiraven per compondre i tocar música ».

QUINTUS

«El meu oncle, que està a l'exèrcit, em parla sovint d'un esport molt curiós: el *harpastum*. *Harpastum* és un joc d'entrenament militar practicat pels reclutes i legionaris romans. El terreny de joc és un rectangle delimitat amb cordes; l'objectiu consisteix a portar una pilota a l'altre extrem del camp, utilitzant tota la violència que siga necessària, però no es pot matar »

AEMELIA

« El dia d'avui ha sigut més pesat que mai. La classe de Música no ha sigut com sempre. En compte de cantar les cançons habituals, hem tocat el *diaulos* i no m'ha agradat gens, ja que no he sabut ni per on començar. La resta de classes -Grec, Homer, Retòrica i Filosofia- han sigut com sempre, però avui molt més dures. L'última classe que hem tingut ha sigut Esport. Sincerament i sense exagerar, ha estat la pitjor de totes! Avui, en lloc de jugar als jocs tradicionals, hem hagut de posar a prova la nostra resistència, velocitat, salt i força (HORRIBLE!!). Mai m'havia mogut tant, i a més, la font del descans no funcionava i hem estat a punt de deshidratar-nos. Io, he tingut mareios i fins i tot he vomitat »

FOTOGRAFIA: UNA OPTATIVA INOBLIDABLE

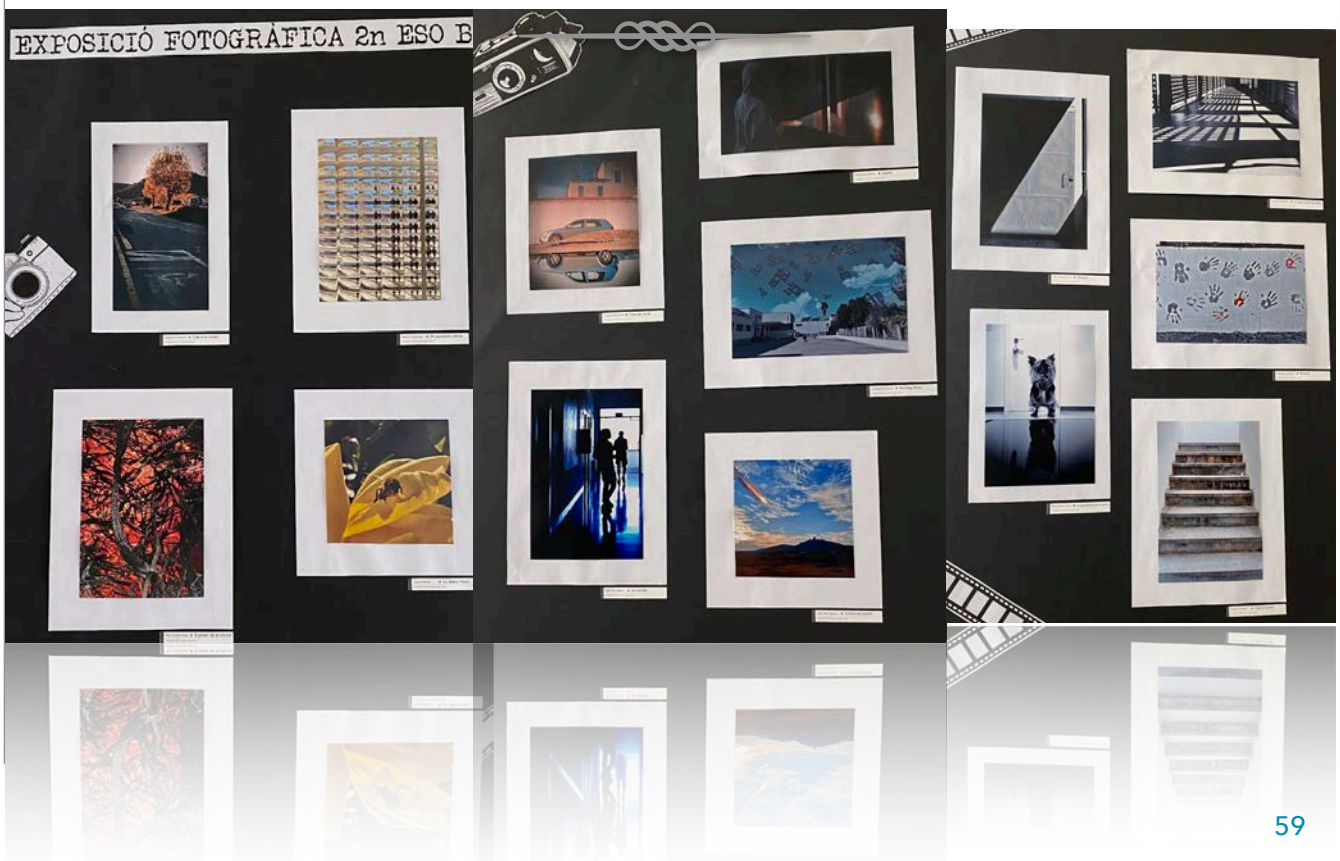
per Hiba Ousidi 3rB

Aquest any l'optativa de fotografia s'ha desenvolupat un poc diferent: amb més diversió i gràcia, a partir de l'acolliment que hem tingut. Aquesta matèria consisteix a fer fotografies i participar en un concurs seguint una temàtica determinada.

Reptes   Ombres
Autoretrat   Imitar
Arquitectura
Música
Reflexos
Surrealisme i abstracció
Lliure

L'estructura de les classes era la següent: la professora explicava una base teòrica que servia per a fer bé les fotografies dels reptes setmanals.

De totes les que vam fer, les professores en van escollir unes quantes i les van exposar.

VISITEM: BARCINO

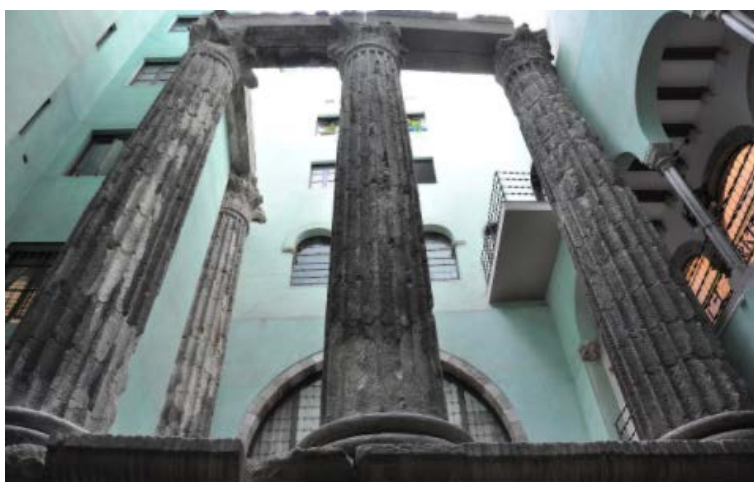
Per Salma El Hadri 3r B

La història de Barcino (Barcelona) s'estén al llarg de quatre mil anys, des de l'acabament del neolític, amb les primeres restes trobades al territori de la ciutat, fins a l'actualitat. El substrat dels seus habitants conjumina els pobles ibers, romans, jueus, visigots, musulmans i cristians. Els romans van arribar al que més tard seria Barcino l'any 218 aC.

Barcino va ser fundada sota la protecció de la família imperial de Júlia Augusta. Els grans emperadors Cèsar August, Calígula i Neró formen part d'aquesta família.

EL TEMPLE D'AUGUST

El Temple d'August és el temple més majestuós de la província. Va ser construït per a adorar al gran emperador August. Una de les columnes es trobava anteriorment en un altre lloc de Barcelona, i la van traslladar durant les restauracions.

CONCERT A L'ORFEÓ

Hem celebrat al Teatre Orfeó Montsià un Festival a tres bandes, amb la participació de l'Escola de Música d'Uldecona, l'Escola Ramon y Cajal i l'INS Manuel Sales i Ferré. Els alumnes han interpretat diverses peces instrumentals amb petits grups de cambra, conjunt de jazz, banda juvenil i també amb el **grup Coral** de l'Institut. Els professors de música i directors han coordinat l'acte que ha comptat amb la resta d'alumnes dels diferents centres com a públic. Algunes cançons interpretades: *Ay, Mamá!*, *Mediterrània*, *Embruix*, etc.

Alguns músics de 1r i 2n d'ESO amb el professor Roc Benaiges. Maria (al centre de la fotografia) va participar cantant al concert.

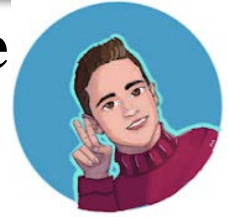
Blai Callarisa i Marc Torrent, músics

El Professorat, Maria Llätser i Francesc Rocamora van col·laborar en l'activitat

Berti, l'home políticament incorrecte

Per Pablo Masó Carceller 4t d'ESO C

Berti és un influenciador i creador de continguts de Deltebre, que s'ha fet viral a Internet amb els seus vídeos en català.

El passat 17 de desembre del 2021, els meus companys i jo, vam acudir a una xerrada de «**La llengua catalana a les xarxes socials**» presentada per l'influenciador “Berti

Punts de la xerrada que ens va fer arribar:

- **Comoditat.** Segons ell, hi ha tres raons per les quals hem d'utilitzar el català per a crear continguts en les xarxes socials. “La llengua que utilitzem l'hem d'aprofitar perquè és més còmoda per entendre'ns”.
- **Mercat.** Actualment, hi ha molta menys competència dels influenciadors i influenciadores que s'expressen en català que en castellà a les xarxes.
- **Territori.** És un territori més menut, però hi ha més competència. “Importa més la qualitat que la quantitat”.

Pablo Masó i Dídac Calvo amb BERTI

LA MEUA OPINIÓ. Des del meu punt de vista, Berti és influenciador, creador de continguts i educador social; un noi molt enrotllat, catalanoparlant, que pot arribar a ser una gran figura pública de les xarxes socials en relació amb el català, pel seu humor i la facilitat que té per a transmetre tanta informació o conceptes entretinguts i no molt pesats per al públic. Es pot dir que Berti ha pogut arribar al nivell d'influenciar a una gran quantitat de joves perquè apliquen millors els conceptes a l'hora de parlar el CATALÀ COM CAL!

EL GUST PER LA LECTURA EN VEU ALTA

Per Pia Leon Gauxachs de 3r d'ESO

El passat dilluns 21 de març, vaig anar amb dos companys més a Tortosa, on es va celebrar el XVIII Certamen de Lectura en Veu Alta. Ja feia dies que practicàvem els possibles textos que podíem llegir, així que anàvem molt segurs, encara que una mica nerviosos. En arribar allí, vam seure tots i van presentar el Certamen. Primer sortien els més petits fins que va arribar el nostre torn: ens va tocar llegir els primers d'altres dos grups més. Vam llegir millor que no ens esperàvem i vam sortir molt satisfets; dalt de l'escenari, tots els nervis van desaparèixer i vam gaudir de la lectura en veu alta. Quan va arribar l'hora de dir els que passaven a la final -quan també ens van donar un diploma i un llibre per participar-hi- no ens importava guanyar. Només amb l'experiència ja valia la pena. Vam pujar els tres grups i... no ens ho vam creure, vam passar a la final! Ara ens tocava preparar-nos molt bé per la següent i última fase on participaven més persones i amb més nivell. A per totes! LA FINAL 13 de maig es va disputar la Final Territorial del Certamen de Lectura en Veu Alta. Quan vam arribar ens vam sorprendre molt. L'auditori era molt més gran, i l'escenari encara més! Allò ens va impactar, però anàvem disposats a guanyar. Aquell dia, el llibre i el text que vam llegir el vam triar nosaltres, així que vam anar a totes amb aquell fragment del llibre "Hem arribat tard a classe". Ens va tocar llegir. Nervis. Molts nervis. Vam llegir molt bé, però no vam ser els millors. I no passa res, hi havia gent amb més talent i arribar allí ja volia dir molt, vam sortir orgullosos. Ens ho vam passar molt bé. A més a més, a la mitja part mentre el jurat estava decidint els guanyadors, el mag Sergi Armentano va sortir a fer-nos uns trucs de màgia. Va ser molt divertit i entretingut. Una experiència molt bonica!

Les professores Estel i Marissa. Agus, Eugenia, Pia, Elias i Oussama

Elias, Pia i Eugenia, gràcies!!!

PICALLETRES

Per Antonio Negrea 3r d'ESO B

ANTONIO: Quantes persones van assistir a aquest concurs?

AGUS, POL i MARIA: 6 persones.

ANTONIO: Com va ser entrar dins l'escenari?

AGUS, POL i MARIA: Hi havia molts llums i el lloc on ens recolzàrem era poc estable.

ANTONIO: Vau fer moltes errades?

AGUS, POL i MARIA: Agus va fer errades, però les que va encertar valien molt.

ANTONIO: Quina quantitat de punts vau aconseguir?

AGUS, POL i MARIA: 230 punts.

ANTONIO: Les preguntes valien molt?

AGUS, POL i MARIA: La quarta i la cinquena.

ANTONIO: Estàveu molt nerviosos per sortir al programa?

AGUS, POL i MARIA: Pol i Maria ho van passar molt malament i Agus no.

ANTONIO: Com va ser tot fora de càmeres?

AGUS, POL i MARIA: Primer ens hi van ficar els micròfons i ens van explicar la dinàmica del programa.

ANTONIO: Us van donar aigua o alguna cosa per menjar?

AGUS, POL i MARIA: No.

ANTONIO: En quin lloc va ser aquest concurs?

AGUS, POL i MARIA: A Tortosa.

ANTONIO: El presentador era bona gent?

AGUS, POL i MARIA: Sí, però estava fent promoció d'altres programes.

ANTONIO: Quanta estona vau estar allà lletrejant paraules?

AGUS, POL i MARIA: De 10 a 20 minuts.

ANTONIO: Després del concurs que vau fer?

AGUS, POL i MARIA: Vam anar a esmorzar.

ANTONIO: A quina hora va començar el concurs?

AGUS, POL i MARIA: A les 11.

ANTONIO: Tornaríeu a repetir aquesta experiència?

AGUS, POL i MARIA: Sí.

ANTONIO: Us va agradar l'escenari del lloc de concurs?

AGUS, POL i MARIA: Sí, molt.

ANTONIO: No estàveu incòmodes per tenir davant tantes càmeres?

AGUS, POL i MARIA: No.

ANTONIO: Teniu alguna anècdota per contar?

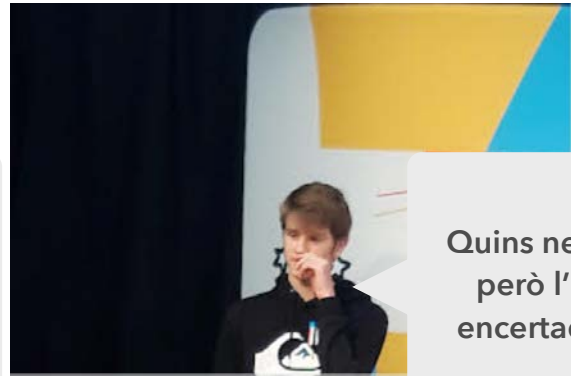
AGUS, POL i MARIA: Que abans d'entrar al plató un noi es va desmaiar i Pol tenia el virus que està de moda: la Covid-19 / Covsars2. I que van anar al conservatori.

ANTONIO: Quant va durar la gravació?

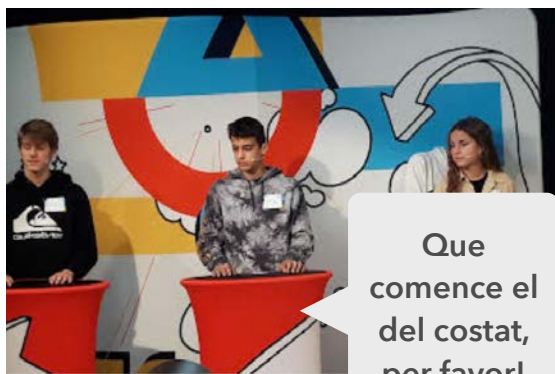
AGUS, POL i MARIA: 1 hora.

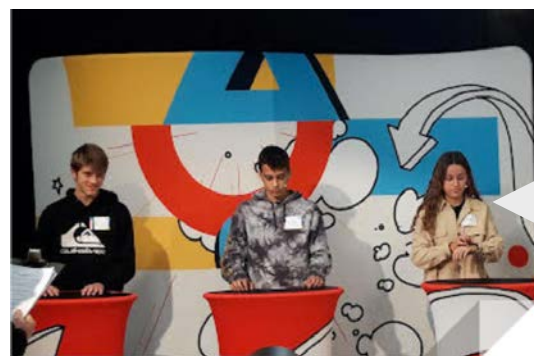
D'on surten aquestos tres?

Quins nervis, però l'he encertada!!

Que comence el del costat, per favor!

Anem guanyant!

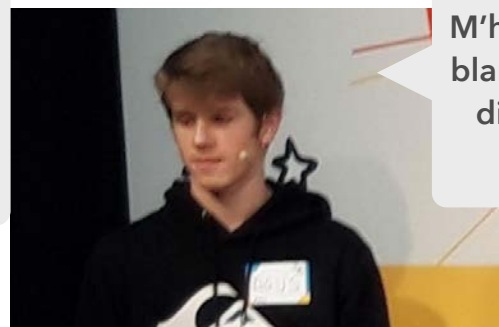
Aquesta xica sap que em fa mal el cap?

Qui m'ha manat venir aquí?

Aquesta me la sabia ?!

M'he quedat en blanc. Hauré de dissimular...

ACTIVITATS EN LLENGUA FRANCESA

Per Mireia Bel Garrit

Aquest curs, dins de la matèria optativa de francès de 3r, 4t d'ESO i de la matèria de modalitat de 1r de batxillerat, s'ha participat en un projecte e-Twinning juntament amb altres set centres europeus que s'anomena "Élèves d'Europe- Self profiling".

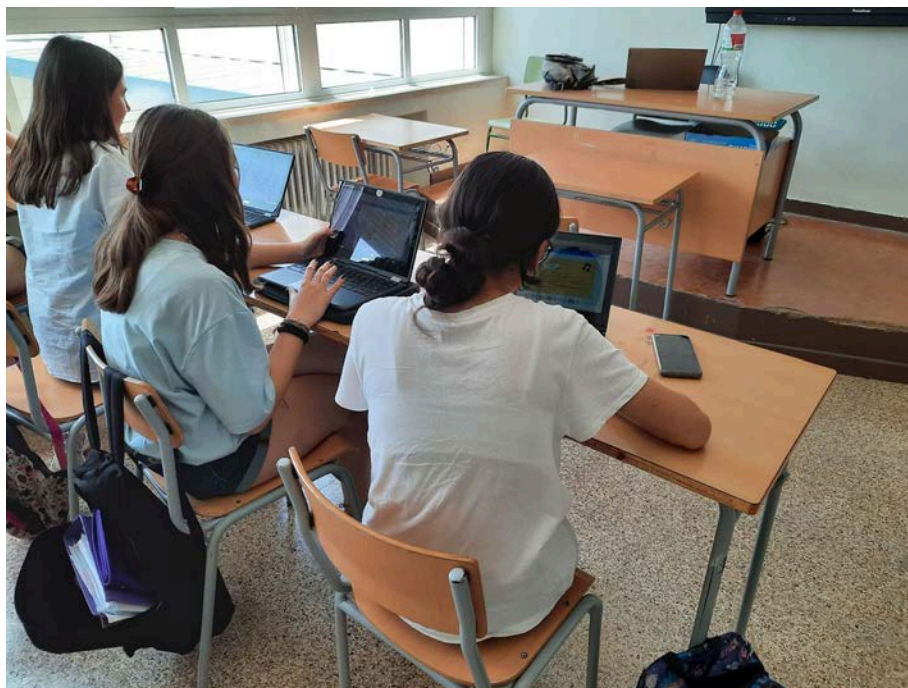
Al llarg d'aquest projecte hem pogut conèixer altres alumnes d'arreu d'Europa que, com nosaltres, aprenen la llengua francesa com a llengua estrangera. Ha estat també una oportunitat per treballar en equip amb companys d'altres països i practicar la llengua francesa per poder-nos comunicar.

Aquest projecte, a més a més, posa els alumnes en una situació de comunicació real, amb activitats adaptades al seu nivell i que ajuden també en la preparació de cara a l'obtenció dels diplomes DELF scolaire en els diferents nivells.

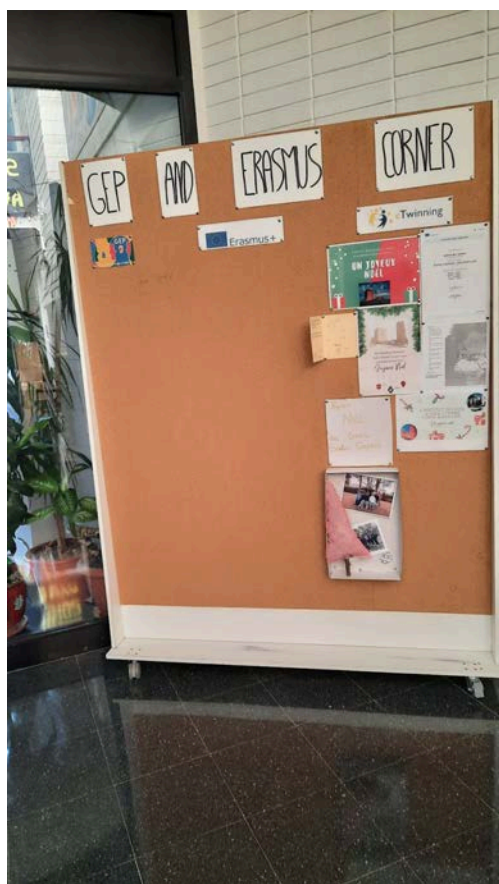
Entre altres activitats, els nostres alumnes van presentar-se als companys, van haver de presentar el nostre centre i les tradicions de Nadal d'Ulldecona, van intercanviar postals de Nadal amb la resta de centres, han elaborat col·laborativament en equips internacionals sobre temàtiques del seu interès, etc.

Tot i les dificultats que en un inici que ens va suposar la pandèmia, el projecte s'ha pogut acabar amb normalitat i ens ha permès poder fer totes les activitats previstes (també alguna videoconferència).

El projecte s'acaba, però ja estem planificant nous projectes per al curs vinent, ja que és una bona oportunitat per intercanviar experiències, fer feina col·laborativament i, per què no, fer nous amics.

Alumnes de 4t d'ESO fent els projectes amb grups internacionals

Racó E-twinning

1a videoconferència amb l'alumnat francès del projecte

CONEIX L'AULA D'ACOLLIDA

Per Mariana Salvatierra 3rC

És el moment de fer-li una entrevista a l'alumna Chaimae Bahri. Chaimae fa un any que assisteix a l'Aula d'Acollida. Una de les seves mestres és Tere González.

L'alumna Chaimae Bahri ve de Tànger. Assisteix nou hores a la setmana a l'Aula d'Acollida, però encara que té dificultats i barreja el català i castellà. A poc a poc, va millorant i a més, per a ella són molt divertides les activitats que hi fan. Treballen la gramàtica i la comprensió escrita i oral. Reconèixer les síl·labes és una de les coses que més li agrada perquè l'ajuda a conèixer l'estructura de les paraules i escriure millor.

Tere, la mestra d'Acollida, dedica 11 hores a la setmana a l'Aula d'Acollida i veu dificultats en el fet que l'alumnat necessita una atenció molt individualitzada, ja que cada alumne té el seu ritme d'aprenentatge. El que més li agrada és veure com l'alumnat va millorant dia a dia en català. Troba que els alumnes són molt treballadors encara que pensa que hi ha de tot, alumnes que aprofiten més que altres aquest recurs.

Tere González i Chaimae Bahri a l'Aula d'Acollida

Entrevista a l'alumna

Mariana. D'on ets?

Chaimae. De Tànger

Mariana. Fa quant de temps que estàs a l'institut?

Chaimae. Des de l'any passat.

Mariana. Saps parlar molt bé el català?

Chaimae. Barrejo el català i castellà, però vaig millorant.

Mariana. Com t'ho passes a l'Aula d'Acollida?

Chaimae. Molt bé.

Mariana. Què fas normalment?

Chaimae. Feina, treballo la gramàtica i comprensió escrita i oral.

Mariana. Quines són les coses que més t'agrada fer?

Chaimae. La gramàtica, és a dir, les síl·labes perquè m'ajuda a conèixer l'estructura de les paraules i a escriure millor.

Mariana: Quantes hores a la setmana et passes a l'Aula d'Acollida?

Chaimae. Nou hores

Mariana. T'agrada estar allí? Per què?

Chaimae. Sí, perquè aprenc coses.

Mariana. Feu treballs en grup? T'agrada fer treballs en grup?

Chaimae. Sí, m'encanta és molt divertit.

Mariana. Cada vegada aprens més dins de l'Aula d'Acollida?

Chaimae. Sí, entenc més.

Entrevista a la professora

Mariana. És difícil ensenyar a xiquets que no saben el mateix idioma que vostè?

Tere. Podríem dir que sí perquè necessiten una atenció més individualitzada i cada alumne té el seu ritme d'aprenentatge.

Mariana. T'agrada fer aquest treball?

Tere. Sí, és satisfactori veure com l'alumnat va millorant dia a dia en llengua catalana.

Mariana. Com et sents fent-ho?

Tere. Satisfeta i realitzada.

Mariana. Els alumnes són treballadors?

Tere. Podríem dir que hi ha de tot, hi ha alumnes que aprofiten més que altres.

Mariana. Quantes hores a la setmana passes a l'Aula d'Acollida?

Tere. En total onze hores.

CONCURS SANT JORDI

Nicusor Romaniuc, Roland Telechi i Júlia Ortí de 3rC

L'INS Manuel Sales i Ferré celebra cada any, amb activitats culturals i literàries, la festivitat de Sant Jordi. Enguany, s'han realitzat diversos actes, entre els quals estan:

EL CONCURS DE POESIA ANÒNIMA

Es tracta de crear un poema sense anotar l'autor o autora, només apareix el títol. Amb la participació de tot l'alumnat de l'institut.

CONCURS DE RELATS "LLUNY DE CASA"

Un altre concurs literari que consisteix a crear un relat, enguany amb el tema «Lluny de casa», ha estat pensat per a 1r i 2n d'ESO.

EL BOOKFACE

S'ha adreçat a l'alumnat de 3r i 4t d'ESO.

MARATÓ DE LECTURA EN VEU ALTA

A l'hora de l'esbarjo, la comunitat educativa, ha participat en una lectura de fragments triats per cadascú.

LA CLOENDA

La cloenda i el lliurament de premis inicialment estava pensat per a dilluns 25 d'abril, però es va ajornar perquè va faltar la professora Carmen.

BOOKFACE

Avui 3 de maig l'alumnat de 3r i 4t d'ESO hem anat a la sala d'actes per a saber qui eren els guanyadors dels Bookface. Aquesta activitat ha sigut proposada per la professora de castellà Carme. Per cada classe que havia participat, hi havia un guanyador a qui se li donava com a obsequi, un diploma i uns auriculars. També, se n'ha concedit un a l'originalitat.

**Guanyador Agus Juan-Camps
Brunet de 3rB**

Protagonistes del Bookface fet per Patricia Romaniuc de 4tA

L'alumne Daniel a l'escenari

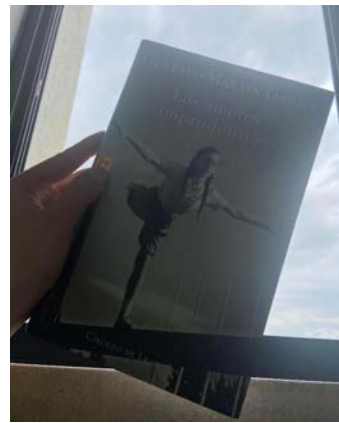

Guanyador Daniel C.Pirghie 4tC

Sònia Àguila de 4t B en el moment que recull el premi

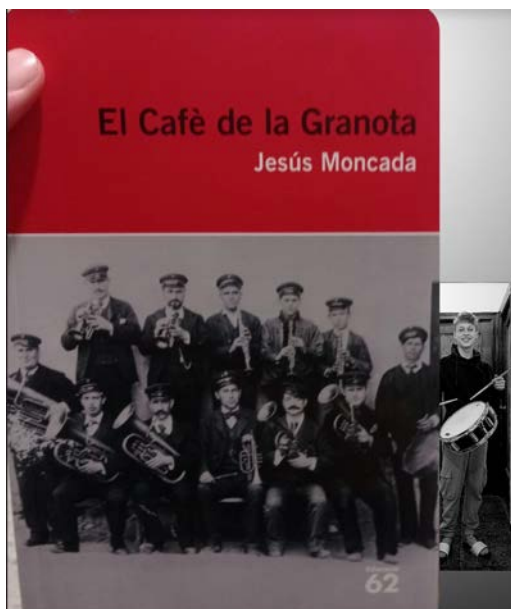
Sònia, enhorabona!

Júlia Muñoz guanyadora de 4t D

Júlia l'integra dins del paisatge

Blai Callarisa guanyador al Bookface Originalitat junt als presentadors Nàtalia, Rayanne i Abdaziz

LLUNY DE CASA

Els jurats dels cursos de 1r d'ESO i 2n d'ESO han decidit que les guanyadores del concurs literari de Sant Jordi són:

- Samia Ennouar El Hadri - *Desafiem-nos* 1r premi I 1r ESO C
- Ruth Llagostera Pla - *A mil quilòmetres* 1r premi I 2n ESO B
- Lamiae Hcini Tani - *Lluny de casa* 2n premi I 2n ESO B
- Dina Chatri - *Lluny de casa* 3r premi I 2n ESO
- Anna Tal - *Lluny de casa* 3r premi I 2n ESO

El concurs consistia a escriure una història en què les participants contaven com era la vida després de deixar el lloc on has passat la teua infància o on has nascut.

Guanyadores: 1r premi Samia Ennouar el Hadri, 1r premi: Ruth Llagostera Pla, 2n premi: Lamiae Hcini Tani, 3r premi: Dina Chatri i 3r premi: Anna Tal.

DESAFIEM-NOS! Per Samia Ennouar

El primer que escolto en despertar-me és el trànsit de Los Ángeles. La llum és cola per una escletxa de la finestra que el dia anterior em vaig oblidar de tancar. Quan ja començo a recuperar la consciència em torna a envair aquell sentiment de preocupació i un nus s'apodera de la meva gola. Ràpidament, m'aixeco i em dirigeixo al lavabo, on encenc la dutxa i em fico baix l'aigua freda. Quan surto, els cabells, encara molls, fan que mulli el terra i els meus mitjons. Sense recollir l'aigua que vaga per terra, em tiro al llit i agafo el mòbil. Hi ha alguns missatges, però res que m'interessi, així que navego una mica per internet i miro algunes fotografies dels meus companys, on es troben en platges estupendes i gaudint del sol, i no com jo, queestic en un país que no conec, totalment sola i espantada. Allò fa que el nus que encara tinc es faci més gran, i acabo tirant el mòbil a terra, ben lluny de mi. Les llàgrimes que porto reprimint d'ençà que he arribat no dubten en brollar dels meus ulls, fent que m'arraulí baix l'edredó, i em converteixi en una nena petita. El sentiment de culpa m'envaeix i em costa reprimir-me per no trucar als meus pares i dir-los la veritat. He hagut de venir aquí per a poder ajudar-los a ells, però he fallat a la meva família, i els pocs diners que ens queden ja no hi són! Així que ara soc en un nou lloc a punt d'anar a una entrevista de feina, per veure si aconseguixo arreglar alguna cosa. Des de sempre he volgut viatjar; això no obstant, fins ara, no sabia que era allunyar-me de la meva gent, i saber que estàs en un lloc nou sola, on has d'ensenyar tot el que vals i no tenir por de perdre, sinó atrevir-te a fer allò que et fa por, i desafiar-te a tu mateix, per ensenyar que eres molt.

A MIL QUILÒMETRES per Ruth Llagostera

Ja torno a casa, i m'adono que trobaré a faltar, les africanes ballant pels carrers, amb els seus collars acolorits, els seus somriures i les seves cançons. És una experiència inoblidable, he pogut veure que l'Àfrica és molt més que les penes que surten per les notícies. És un país on tots mostren la seva millor cara i et fan sentir viu. Per una altra part, enyoro el meu poble, fer dinars a casa l'àvia, les caminades per la vora del riu, els riures a les tardes amb les amigues i les nits a la fresca amb els pares.

En arribar a la parada del bus, em tiro a sobre la meva germana. En abraçar-la em sento com a casa. Normalment, és en qui més connecto de la meva família, és com una millor amiga. Durant el viatge cap a casa em sento estranya, no parlem de res, escoltem música mentre jo de tant en tant canto alguna tornada, però ella no s'immuta, abans solia riure-se'n de mi. Per molt que la tingues a menys d'un pam de distància la sentia més lluny que mai com si es trobés a mil-quilòmetres.

En entrar a casa em trobo la meva gossa: la Mia, és l'única que sembla alegrar-se de veure'm, els pares no s'aixequen, es limiten a saludar-me des del sofà on són. Em sorprenc, res és com abans, em sento fora de lloc. Com si el poc temps que he estat fora hagués sigut el detonant perquè la meva família m'oblidés, no és que no se'n recordin de mi, és que ja no noten el meu buit.

Aquesta era una de les meves pors en decidir fer aquest viatge, sabia que podia passar. Viatjar a un altre país durant més de sis mesos, comporta perdre els teus costums i apropiat-se'n d'altres, perdre's moments de la teva família però viure'n de nous. Tot i que el que he viscut a l'Àfrica no ho oblidaré, me'n penedeixo de sentir-me més lluny que mai de la meva família.

LLUNY DE CASA per Lamiae Hcini

Eren les 9 del matí d'un dissabte quan de sobte vam escoltar alarmes. El meu pare va arrossegar dues maletes on va posar només el que era necessari. La meva mare va agafar la meva germana i jo els vaig seguir. Quan vam arribar a l'estació de tren vam descobrir que estava abarrotada. Els nens petits no paraven de plorar els grans estaven lluitant per poder pujar al tren. A prop de l'estació s'escoltaven bombardejos i de sobte escoltavem metralletes apropant-se a la plataforma on estavem i en un obrir i tancar d'ulls a terra cossos, la gent començava cridar i plorar. En el moment que em giro em va caure l'ànima als peus, a terra estesos amb un gran toll de sang al seu voltant la meva família, morta vaig sentir uns braços agafar-me per la meva cintura crido, ploro sense parar feia tot el possible per sortir dels seus braços. Em giro histèrica quan noto que són el nostre veí li vaig cridar que em deixes anar però corrents va entrar dins del tren amb mi als braços. Vaig correr a una finestra i observava cap on era la meva família i els veig a terra morts. El peluix de la meva germana de color vermell per la seva sang, les dues maletes que eren grises tenen esquitxades vermelles per la sang i cridant li preguntava al meu veí perquè m'havia salvat però en canvi ell em respon amb un silenci. Arribem a la frontera i em va tocar acomiadar-me del meu veí ja que en ser home major de 18 anys havia de marxar a lluitar a la frontera. Hem va acollir una família holandesa i estavem viatjant cap a Holanda, cap a una nova vida. M'acomio de tot la meva vida la meva família, amics i país. Ja que mai m'havia sentit tan lluny de casa.

LLUNY DE CASA per Dina Chatri

Soc en Diego, visc a Mèxic i us vull contar el que vaig sentir quan vaig haver de ser desplaçat, sense la meva voluntat, als Estats Units. Tota la meva vida que sé que puc veure fantasmes i parlar amb ells. Mai m'ha agradat aquesta vida paranormal, però jo no hi puc fer res. A causa d'això, s'ha dificultat la meva comunicació amb la societat perquè sempre han pensat que jo estava boig. Sí, sempre em veien parlant "tot sol", i vaig causar la impressió d'estar-ho. Vaig acabar l'educació obligatòria, i ara em tocava fer batxillerat. Però com no era obligatori... no entrava dins dels meus propòsits a la vida. No és que no m'agradi estudiar, però la meva relació amb els companys i professors no era massa bona. Estava clar, des d'un principi, que a la mare no li agradaria aquesta idea, però no perdia res per provar de convèncer-la.

Jo li vaig explicar que no volia continuar i que podria ser l'aprenent de mecànica del veí o ajudar a l'amiga de la meva mare, Belinda, a la tenda. Em va contestar que ella no volia que jo fos aprenent ni que m'encarregués d'una tenda. Ella volia que jo tingués més possibilitats. Que pogués escollir. Així que sense consultar-me res, va contactar amb un amic seu que vivia als EEUU per a que pogués acollir-me a casa seva i poder començar de nou. Jo estava ferm en la meva decisió, però no em vaig poder negar per molt de temps.

De camí al meu nou destí, em vaig trobar amb molts d'esperits, però estic cansat ja de tots els fantasmes. A primera vista, pareixen humans normals, però en realitat són éssers perduts que en morir no han pogut acabar els seus propòsits ni complir les seves promeses.

No em va resultar difícil trobar a l'amic de la meva mare. Em va dir que es deia Tom i que m'havia de quedar amb uns nens del meu curs a una casa a part. Em va donar les claus d'una casa on hi havia un nen de la meva mateixa edat, Dave. Vam connectar amb facilitat, jugàvem a videojocs molt antics i en Dave vestia d'una forma molt antiga i estranya, però no li vaig donar importància perquè cadascú tenim gustos diferents.

L'hora de la veritat va arribar tan aviat com li vaig preguntar a quin any estàvem...

LLUNY DE CASA per Anna Tal

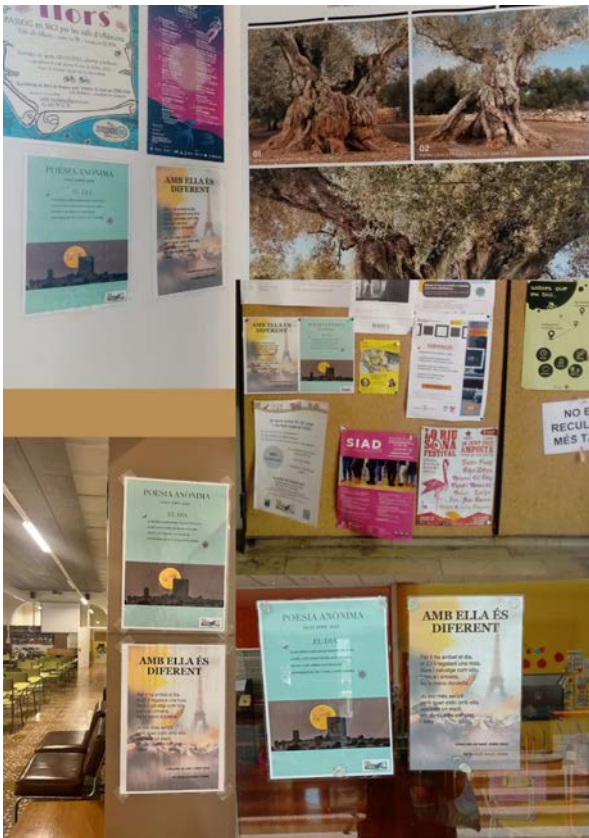
Estic a casa i em sento com si estigués a la guerra, estic cansat de tantes baralles. El resum de la meva vida és una baralla darrere d'una altra, el que donaria per poder despertar-me amb una sensació de pau... Estic tan cansat d'aquest lloc que em transmet malestar, que mentre intentava dormir vaig pensar en marxar lluny de casa, on ningú em conegui. No em semblava mala idea, pitjor que ara segur que no.

Després de rumiar-ho uns quants dies vaig decidir fer una motxilla amb el mínim de coses necessàries per poder sobreviure fins a trobar un lloc per estar i un treball. Tot seguit vaig sortir de casa fent poc soroll per tal que la meva família no s'adonés, aleshores vaig començar a caminar sense cap destí fix, caminava segons el que em deia la meva intuïció. En arribar l'ombra de la nit vaig aconseguir un petit hostel on poder descansar fins l'endemà.

En despertar-me vaig anar a la cuina i quan la cuinera em va veure em va preguntar si m'havia perdut i si sabia on estaven els meus pares. Jo no li vaig respondre i li vaig preguntar si tenia alguna cosa per poder menjar. Ella molt amable em va preparar una bossa amb l'esmorzar i el dinar. Molt agraït per la seva preocupació vaig agafar la bossa, li vaig donar les gràcies i vaig continuar fent camí, una altra vegada sense cap destí.

POETESSES A ULLDECONA

Fet per Youcef Djemmah 3rC

Després de Sant Jordi, i a proposta de la Integradora del nostre centre Glòria Bosch, s'han volgut exposar els poemes guanyadors del concurs de poesia anònima. Han guanyat dues poesies i s'han imprès cinc cartells de cadascuna. S'han penjat dues a l'Ajuntament, dues a la Biblioteca, dues al LúdiK, dues a l'Oficina de Turisme i dues a l'escola. Tenim fotografies de diversos llocs.

LA GRADUACIÓ 4T D'ESO I 2N DE BATXILLERAT 2021-2022

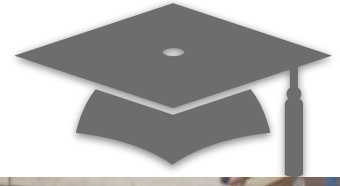
S'ha celebrat el dia 17 de juny de 2022 a les 19:30 a la Casa de la Cultura d'Uldecona. L'alumnat de 4t d'ESO i de 2n de Batxillerat ha preparat vídeos de companyonia amb fotografies comentades. L'acte ha comptat amb la intervenció de la compositora i guanyadora del Premi de composició de l'himne de l'INS Manuel Sales i Ferré del Curs 2018/2019, Consol Vericat Castell i del poeta que n'ha escrit la lletra, Juanjo Roca Labèrnia. Alumnat del centre, encoratjats pel professor de música Roc, han actuat interpretant l'himne que ha dirigit la compositora. Representants de 4t i de 2n de Batxillerat, han comentat, amb més o menys encert, reconeixements i anècdotes relacionades amb el professorat del centre. Les persones assistents, proveïdes de ventalls i botelles d'aigua, han gaudit d'un acte dedicat a les noves generacions. Enhorabona!

Alumnat de 2n de Batxillerat

L'institut dia a dia

Alumnat de 4t en l'acte de graduació

Alumnat de 4tA amb la professora Maite Sanmartín i la tutora Amanda Prats

Alumnat de 4t d'ESO amb la professora Laura Campins i Rafel Reverté

SABIES QUE...

Per Adam Tortajada de 3r d'ESOC

Sabies que existeix un tipus de flor que és transparent i es diu flor esquelet. Només es pot trobar al Japó, la Xina i als Estats Units. En realitat la flor és blanca, però quan està en contacte amb l'aigua esdevé transparent.

Els MacBook d'Apple estan fabricats a prova de bales. Això s'ha comprovat a Brasil. Quan una persona va ser assaltada i va utilitzar el seu ordinador com a defensa. La bala es va quedar al portàtil el qual acte seguit es va encendre.

Hi ha llocs al món on està prohibit morir-se. Encara que sembla una mica absurd, en alguns pobles (com ara als de Noruega) que fa molt de fred està prohibit morir-se perquè és molt difícil soterrar els cadàvers pel fred.

Al Japó el 49 és un número que simbolitza la mort perquè el 4 es pronuncia "Yon o Shi" i el 9 es pronuncia "Kyu o Ku", fent que el "o" i el "Ku" signifiquin mort. Per això, no el trobaràs a cap lloc d'aquesta illa.

四十九

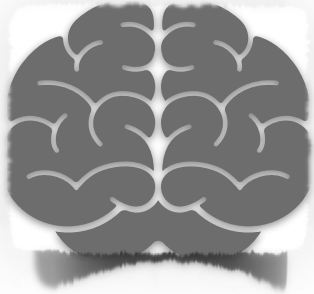
Adivinanzas Endevinalles

Per Pau Millan i Borja Castell

1. ¿Cuál es el animal que camina con las patas en la cabeza?
2. Vuelo de noche, duermo de día y nunca verás plumas en el ala mía.
3. Si me miras al revés, me verás como animal, mas si tú al derecho me miras, yo seré un vegetal.
4. Después de haberme molido, agua hirviendo echan en mí.
5. Cien amigos tengo, todos en una tabla, si yo no los toco, ellos no me hablan.
6. Buenas y sonoras cuerdas tengo; cuando me rascan, a la gente entretengo.
7. Es el padre de una hija y esa hija es mi mamá, y aunque él sigue siendo padre, de mí no es mi papá. ¿Sabes ya quién es?
8. Empieza por «a» y no es ave, sin ser ave, vuela. ¿Quién será?
9. Voy rodeando tu cintura, en más de una ocasión y si no es por mi ayuda, se te cae el pantalón.
10. Sin aire no sobrevivo y sin la tierra me muero, tengo yemas y no soy huevo, tengo copa y no soy sombrero.

1. EL PIOJO
2. EL MURCIELAGO
3. EL ARROZ
4. EL CAFÉ
5. EL PIANO

6. LA GUITARRA
7. EL ABUELO
8. ABUELA
9. EL CINTURÓN
10. EL ÁRBOL

Per Achaf i Souhaib

CRUCIGRAMAS

Horizontales:

- 1- Notar
- 2- Sentido que percibe los olores
- 3- Punto cardinal
- 5- Ídolo (femenino)
- 6(b)- juego de...

Verticales:

- 1- Que hace ruido
- 2- Alabanza
- 4- Decorar la piel
- 5- Añadidura
- 6- Astro rey

1					

Horizontales:
 1- Sentir
 2- Olfato
 3- Norte
 5- Diva
 6(b)- rol

Verticales:
 1- Sonido
 2- Elogio
 4- Tatuaje
 5- Ítem
 6- Sol

Por Gisela, Laura, Nara i Izan
de l'Aula Oberta

Trabalenguas (Embarbussaments)

¿Eres capaz de decirlo sin equivocarte?

1. Me traje tajo tres trajes,tres trajes me traje tajo.
2. ¿Por qué a la bota bota, y a la pelota, si bota más la pelota que la bota?
3. El trapero tapa con trapos, la tripa del potro.
4. ¿Cómo quieres que te quiera si el que quiero no me quiere como quiero que me quiera?
5. Cuando cuentes cuentos, cuenta cuántos cuentos cuentas, porque si no cuentas cuántos cuentos cuentas, nunca sabrás cuántos cuentos cuentas tú.
6. ¿Por qué a la cama se le llama cama y a la cómoda cómoda, si es más cómoda la cama que la cómoda?

SOFA DE LETRAS: ANIMALES

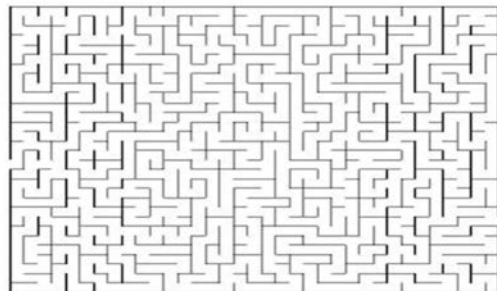

M	F	G	H	K	I	R	V	S	G
O	K	O	V	E	J	A	L	D	A
N	J	G	K	L	F	S	V	L	L
O	P	V	A	C	A	T	B	E	L
P	A	R	H	E	U	E	L	O	I
G	T	I	G	R	E	G	O	N	N
B	O	Ñ	T	S	V	Y	T	U	A
K	J	I	R	A	F	A	E	N	M
A	G	J	M	O	H	D	J	P	T

 VACA	 TIGRE
 GALLINA	 LEÓN
 OVEJA	 PATO
 MONO	 JIRAFÁ

LABERINTO

REDACTORES I REDACTORS

LLUC SANZ CHILLIDA

ANTONIO NEGREA

MARIAM HANKOURI

ÚRSULA DUARTE

HIBA OUSIDI

ARITZ GARCÍA

KEVIN COSTINEAN

BRYAN GALLARDO

ADAM TORTAJADA

NEO BARRIOS

YOUCEF DJEMMAH

NINA GONCEAR

EVA SANAHUJA

ÀNGEL JUAN

MARIANA SALVATIERRA

NICUSOR ROMANIUC

MARTÍ CÀMARA

JÚLIA ORTÍ

IRUNE TORRENT

ROLAND TELECHI

GIULIA NEGREA

PORTADA

LAMIN-KEBBEH TAAL

AJUDANT DE MAQUETACIÓ

YOUSSEF DJEMMAH

COL-LABORACIÓ

ANDREA VERICAT

MAMADU EMBALO

PABLO MASÓ

PIA LEÓN

LAMIAE HCINI TANI

AULA D'ACOLLIDA

AULA OBERTA

COORDINACIÓ

PROFESSORA AMANDA PRATS